

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

a Költségvetési Tanács részére
a 2014. évi költségvetési
törvényjavaslat zárószavazás előtti
munkájának támogatásához

2013. december

Jóváhagyom:

Domokos László

elnök

Az elemző munkát felügyelte:

Dr. Pulay Gyula
felügyeleti vezető

Az elemző munkát vezette:

Pongrácz Éva
projektvezető

Az elemző munkát végezték:

Gácsi Györgyi
számvevő

Dr. Kádár Kriszta
számvevő

Dr. Nagy Ágnes
számvevő tanácsos

Steinbacher Anett
számvevő

Vicze Klára
számvevő tanácsos

Winter Zsuzsa
számvevő főtanácsos

Tartalom

Mellékletek.....	5
Rövidítések jegyzéke.....	5
1. Bevezetés.....	9
2. ÖSSZEGZÉS.....	9
2.1. A 2014. évi költségvetés alakulását befolyásoló főbb tényezők.....	9
2.2. Az államadósság szabály érvényesülése 2014-ben	13
3. RÉSZLETES ÉRTÉKELÉS.....	14
3.1. A 2013-2014. évi makrogazdasági tendenciák alakulása.....	14
3.2. A központi alrendszer hiánya	16
3.3. Az államadósság-mutató kialakítása, a központi alrendszer és az önkormányzati alrendszer, valamint a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek adóssága.....	17
3.3.1. Az árfolyam-azonosság érvényesülése.....	18
3.3.2. A központi alrendszer adósságának értéke az államadósság-mutatóban	20
3.3.3. Az önkormányzati alrendszer adósságának értéke az államadósság-mutatóban	21
3.3.4. A kormányzati szektorhoz sorolt egyéb szervezetek adósságának értéke az államadósság-mutatóban	22
3.4. A központi költségvetés adósságának alakulása	23
3.5. A központi költségvetés bevételei.....	23
3.5.1. Gazdálkodó szervezetek befizetései.....	24
3.5.2. Fogyasztási adók	27
3.5.3. Lakossági befizetések.....	29
3.6. A központi költségvetés kiadásai	30
3.7. Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei és kiadásai	31
3.8. Adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások	31

3.9.	Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások.....	32
3.10.	Hozzájárulás az EU költségvetéséhez és egyéb uniós bevételek	32
3.11.	Központi tartalékok	33
3.12.	A helyi önkormányzatok támogatásai	33
3.13.	A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai	34
3.14.	Az elkülönített állami pénzalapok.....	35

MELLÉKLETEK

1. számú A főbb makrogazdasági mutatószámok alakulása a 2014. évi költségvetési tervezés időszakában
2. számú A hazai és a nemzetközi intézmények makrogazdasági mutatószámokra vonatkozó előrejelzései
3. számú A 2014. évi költségvetés bázisoldali kockázatainak változása
4. számú Az Országvédelmi Alap és a hiánycélt befolyásoló tényezők 2013. évi alakulása
5. számú Az adótörvénnyel és a költségvetési törvényjavaslattal összefüggő módosítók költségvetési kihatásai (2014.év)
6. számú A 2014. évi kockázatok változása

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye
ÁFA	általános forgalmi adó
Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zrt.
ÁSZ Vélemény	Az Állami Számvevőszék 2014. évi központi költségvetésről szóló Véleménye
Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BIR	Bíróságok
BM	Belügyminisztérium
E. Alap	Egészségbiztosítási Alap
EB	Európai Bizottság
EHO	egészségügyi hozzájárulás
ELKA	Elkülönített Állami Pénzalapok
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
EVA	egyszerűsített vállalkozói adó
EU	Európai Unió
EUR	Euró
GDP	bruttó hazai termék
GKI	GKI Gazdaságkutató Zrt.
Gst.	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
GYED	gyermekgondozási díj
IMF	Nemzetközi Valutalap
KATA	Kisadózók tételes adója
KIM	Közgazgatási és Igazságügyi Minisztérium
Kincstár	Magyar Államkincstár

KIVA	Kisvállalati adó
KP	Konvergencia Program
KÖF	Költségvetési Összefoglaló Főosztály
KüM	Külügyminisztérium
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KT	Költségvetési Tanács
Kvtv.	2012. évi CCIV. törvény Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről
M Ft	millió forint
ME	Miniszterelnökség
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
Mrd Ft	milliárd forint
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NFA	Nemzeti Földalap
NFM	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
NFÜ	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
NHP	Növekedési Hitelprogram
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NSRK	Nemzeti Stratégiai Referenciakeret
Ny. Alap	Nyugdíjbiztosítási Alap
OGY	Országgyűlés
Prognózis	a költségvetési törvényjavaslat tervezetéhez csatolt kormányzati prognózis
PTI	pénzügyi tranzakciós illeték
SZHIA	Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapja
SZJA	személyi jövedelemadó
TAO	társasági adó
TB Alapok	Társadalombiztosítási Alapok
UF	Uniós Fejlesztések
USD	amerikai dollár
ÚMVP	Új Magyarország Vidékfejlesztési Program
VM	Vidékfejlesztési Minisztérium

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

államadósság mutató	A kormányzati szektor – alszektoraik egymással szembeni kötelezettségei kiszűrésével számított (konszolidált) – adóssága és a piaci árakon számított bruttó nemzeti termék százalékban kifejezett, egy tizedesig kerekített hányadosa.
államadósság-szabály	Az Alaptörvény 36. cikk (4) és (5) bekezdésében foglaltak alapján az Országgyűlés nem fogadhat el olyan központi költségvetésről szóló törvényt, amelynek eredményeképpen az államadósság meghaladná a GDP felét. Mindaddig, amíg az államadósság a GDP felét meghaladja, az Országgyűlés csak olyan központi költségvetésről szóló törvényt fogadhat el, amely az államadósság GDP-hez viszonyított arányának csökkentését tartalmazza.
ESA 95	Az 1996. június 25-ei 2223/96 tanácsi rendelet szerint az EU-ban használatos Nemzeti és Regionális Számlák Európai Rendszere (European System of Accounts – ESA 95) nemzetközileg összehangolt elszámolási keretrendszerként szolgál a teljes gazdaság (vagyis egy régió, egy ország vagy egy ország csoport gazdaságának), összetevőinek és más gazdaságokkal való kapcsolatának rendszerbe foglalt, részletes leírásához.
Eurostat	Az Európai Unió statisztikai hivatala, az Európai Bizottság egyik főigazgatósága. Fő célja, megfelelő statisztikai információk biztosítása az intézményeinek, valamint a statisztikai módszerek harmonizációja a tagállamok, az EFTA országok és a tagjelöltek között. Felelős a tagállamok részéről az Uniónak az uniós jogszabályok alapján átadott statisztikai adatok megbízhatóságának felülvizsgálatáért.
Konszolidált adósság	A Stabilitási törvény 2. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének, és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egymással szembeni kötelezettségei kiszűrésével számított adóssága.
Konvergencia Program (KP)	Az 1997. június 16-án és június 17-én elfogadott Stabilitási és Növekedési Paktum egyik fő célja a Gazdasági és Monetáris Unió megteremtésének további lépéseéhez szükséges költségvetési fegyelem biztosítása. Az euróövezeti tagállamok által készített stabilitási, illetve az egyéb tagállamok által beterjesztett konvergencia program a tagállamok középtávú költségvetési stratégiáját ismerteti, azaz azt, hogy az egyes tagállamok a Paktummal összhangban miként kívánják középtávon rendezett költségvetési egyenleget elérni vagy megőrizni.

kormányzati szektor	Az uniós statisztika szerinti „kormányzati szektor” magában foglalja a "központi kormányzatot", a "tartományi kormányzatot", a "helyi önkormányzatot" és a "társadalombiztosítási alapokat". A magyar terminológia szerinti költségvetési szerveken kívül egyéb, meghatározott feltételeknek eleget tevő szervezetek is a kormányzati szektorhoz, azon belül meghatározott alszektorokba tartoznak.
kormányzati szektorba tartozó szervezetek adóssága	Az ESA'95 szerint a kormányzati szektorba tartozó gazdálkodó szervezetek által, a saját nevükben vállalt adósságot keletkeztető ügyletek konszolidált értéke a számbavétel fordulónapján.
költségvetési év	A költségvetési törvényben megtervezett év.
központi alrendszer adóssága	Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó jogi személyek által vállalt adósságot keletkeztető ügyletek konszolidált értéke a számbavétel fordulónapján.
önkormányzati alrendszer adóssága	A helyi önkormányzatok, a nemzetiségi önkormányzatok, a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény szerinti térségi fejlesztési tanácsok, a többcélú kistérségi társulások és az egyéb, jogi személyiséggel rendelkező társulások (a továbbiakban együtt: önkormányzat) által vállalt adósságot keletkeztető ügyletek konszolidált értéke a számbavétel fordulónapján.
viszonyítási év	A költségvetési évet megelőző év (az elemzésben 2013).

ELŐSZÓ

Az Állami Számvevőszék által készített jelen elemzés – a 2013. év I-XI. hónapjának pénzforgalmi adatai alapján a bázisév várható alakulását figyelembe véve – az Országgyűléshez (OGY) benyújtott Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása során elfogadott módosítások, intézkedések hatásait értékeli, kitérve az államadósság-szabály érvényesülésére. Célunk a Költségvetési Tanács (KT) – 2014. évről szóló törvényjavaslat zárószavazása előtti – munkájának támogatása. Az elemzés a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM), a Magyar Államkincstár (Kincstár), a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), az Államadósság Kezelő Központ Zrt. (ÁKK Zrt.) adatszolgáltatásán alapul.

1. Bevezetés

Magyarország Alaptörvényének előírása alapján az Országgyűlés olyan központi költségvetési törvényt fogadhat el, amely az államadósság GDP-hez viszonyított arányának csökkentését tartalmazza. Ettől csak különleges jogrend idején, az azt kiváltó körülmények okozta következmények enyhítéséhez, vagy a nemzetgazdaság tartós és jelentős visszaesése esetén, a nemzetgazdasági egyensúly helyreállításához szükséges mértékben lehet eltérni. Az államadósság-csökkentésre vonatkozó rendelkezések összefoglaló elnevezése az államadósság-szabály. Az államadósság-szabály érvényesítésére első alkalommal a 2013. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat összeállítása során került sor.

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. számú törvényben (Gst.) foglaltak szerint az államadósság az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerének, valamint a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egymással szembeni kötelezettségek kiszűrésével számított (konszolidált) adóssága. Az államadósságnak és a Tanács 1996. június 25-i 2223/96/EK – a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló – rendeletében meghatározottak szerint számolt a GDP-nek a százalékában kifejezett, egy tizedesig kerekített hányadosa az államadósság-mutató.

Az elemzésben értékeljük a törvényjavaslatban megjelent módosításokat, azoknak az egyenlegre, illetve az államadósság-mutatókra gyakorolt hatásait. Ennek keretében minősítjük az Alaptörvényben és a Gst-ben foglaltak betartását, az államadósság-mutató összetevőinek kialakítását és az elvégzett korrekciókat. Elemzésünk a mutató számlálóját, azaz az államadósságot érinti. A nevezőben szereplő, a Kormány által prognosztizált GDP adat esetében azt rögzítjük, hogy a központi költségvetési törvényjavaslatban szereplő előirányzatok megtervezésekor és az államadósság-mutató kidolgozása során felhasznált GDP adat megegyezik-e.

2. ÖSSZEGLÉZÉS

2.1. A 2014. évi költségvetés alakulását befolyásoló főbb tényezők

A 2013. évi gazdaságélénkítő intézkedéseknek a – makrogazdasági mutatók és a költségvetési folyamatok alakulásában kimutatható – kedvező hatása az év második felétől követhető nyomon. A magyar gazdaság az első háromnegyedévben 0,6%-kal bővült. Így a 2013. évi GDP prognózis (0,9%) teljesítésének kockázata – a korábbi ÁSZ elemzésekben jelzethez képest – mérséklődött. Figyelemmel az alacsony bázisra (2012. IV. negyedévi GDP 97,3% volt az előző évhez képest), valamint az életszínvonal-javító és gazdaságélénkítő

intézkedésekre (rezsicsökkentés további ütemei, egészségügyi dolgozók, házi orvosok, pedagógusok bérrendezése, MNB Növekedési Hitelprogramja I-II. pillérének beindulása) a kormányzati gazdasági előrejelzés teljesülésének esélye megnőtt.

A 2014. évi költségvetési tervezés alapját képező makro-pálya a külső és belső gazdasági feltételek kedvező alakulása esetén teljesíthető. A benyújtott költségvetési törvényjavaslathoz képest a bázis oldali kockázatok mérséklődtek. A 2013. évi jövedelmek bővülésére és a vállalkozások ösztönzésére irányuló kormányzati intézkedések gazdaságélénkítő hatása a jövő év első felében mérsékli a 2014. évi kockázatokat. Ezt követően azonban a második félévben – mivel a magasabb bázis hatásai érvényesülnek – növekedési kockázatok merülhetnek fel. A bértömeg mérsékeltebb növekedése egyfelől mérsékli a bérekhez kapcsolt adóbevételeket (SZJA, szociális hozzájárulási adó stb.), másfelől az alacsonyabb bérekhez kisebb fogyasztás tartozik, azaz a fogyasztáshoz kapcsolódó adóbevételek is kisebbek lehetnek.

A 2013. év I-XI. hónapjában az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi hiánya 876,3 Mrd Ft volt, a legutóbbi módosított előirányzat 1125,2 Mrd Ft 77,8%-a, amely a központi költségvetés 996,8 Mrd Ft-os hiányának, valamint az elkülönített állami pénzalapok (ELKA) 69,1 Mrd Ft-os és a társadalombiztosítási alapok (TB Alapok) 51,4 Mrd Ft-os szufficitjének egyenlegéből adódik. November hónapban két alkalommal módosították a 2013. év végére várható hiány összegét.¹ A hiány növekedése hatással van a 2013. évi államadósság értékére is.

Az év első tizenegy hónapjában a bevételi oldal teljesítése 0,8 százalékponttal, a kiadási oldal 1 százalékponttal haladja meg az időarányost. A költségvetési törvényjavaslat szeptemberi benyújtásakor a bevételi oldalon mutatkozó 6 százalékpontos elmaradáshoz képest mindez jelentős javulást jelent. A bevételek felzárkózása elsősorban az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek, az egyéb bevételek és a kamatbevételek, valamint az adóbevételek közül az általános forgalmi adó (ÁFA) bevételek, a személyi jövedelemadó (SZJA) bevételek gyorsabb ütemű növekedésének, a pénzügyi tranzakciós illeték (PTI) egyszeri befizetési kötelezettségének köszönhető. A kitűzött egyenlegcél elérését segíti az is, hogy az előlegfizetési szabályok értelmében az energiaellátók jövedelemadója és a társasági adó (TAO) jelentős része is az év utolsó hónapjában kerül befizetésre. A kiadási oldal pénzügyi folyamatai viszont a szigorú fiskális kontroll némi fellazulására utalnak.

A 2013. évi, az I-XI. havi tényadatok alapján, az adóbevételek 2013. évi kockázata a költségvetési törvényjavaslat szeptemberi benyújtásakor jelzett 570,6 Mrd Ft összegű kockázathoz képest 523,5 Mrd Ft-ra csökkent. A kisadózók tételes adója (KATA) és a kisvállalati adó (KIVA) bevezetéséből adódóan 166,0 Mrd Ft bevételkiesés keletkezett a központi költségvetésben, ugyanakkor a TB alapok ennyivel több járulékbévételezést tettek szert. Az adóbevételi kockázatok mérséklését szolgáló Országvédelmi Alap 400,0 Mrd Ft-os előirányzatának egy része (84,0 Mrd Ft) felhasználásra került. A fennmaradó 316,0 Mrd Ft és a frekvenciahasználati jogosultság értékesítéséből származó mintegy 70,0 Mrd Ft-os bevételi többlet (összesen

¹ A 2013. évi költségvetéshez november elején beterjesztett módosító javaslat a hiányt összességében 39,0 Mrd Ft-tal növelte meg, ebből 35,5 Mrd Ft az újonnan 135,5 Mrd Ft-tal alapított LXIV. fejezet Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alap kiadásaihoz járult hozzá, míg 3,5 Mrd Ft a XLIII. fejezet, Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadásokat növeli. A november végén benyújtott módosító javaslat az 1089,9 Mrd Ft-os hiányt 1125,2 Mrd Ft-ra, 35,3 Mrd Ft-tal növelte meg. Az intézkedésre azért került sor, mert az Európai Bizottság Törvényszékének döntése értelmében a magyar költségvetésnek meg kell térítenie a MOL számára egy általa korábban befizetett büntetést összegét.

386,0 Mrd Ft) fedezi az adóbevételek elmaradásának (egyenlegében 357,5 Mrd Ft) hiányát. Így összességében a 2013. évi adóbevételi kockázatok az államháztartási hiánycél teljesítését nem veszélyeztetik (4. számú melléklet).

A 2014. évre elfogadott adótörvény változás fő elemei a családi járulékkedvezmény bevezetése és a sertéshúsok áfájának csökkentése. Továbbá szigorodnak a dohánytermékek kereskedelmével kapcsolatos szabályok, bővülnek a sporttámogatáshoz kapcsolódó adókedvezmények, valamint 2014-től vonzóbbá válhatnak a kisvállalkozásokat segítő adók. A szeptemberben benyújtott 2014. évi költségvetési törvényjavaslathoz képest az ÁFA, a regisztrációs adó, a hitelintézeti járadék, a közművezeték-adó, az SZJA, a TAO és a KATA tekintetében szám-szerűsíthetők a kihatások, amelyek összességében többletként jelentkeztek. A 2014. évi költségvetéshez benyújtott T/12415/948. számú módosító javaslat alapján az ÁFA bevételi előirányzatot 14,0 Mrd Ft-tal megemelték a közösségi közlekedés támogatásának növelését szolgáló többletforrás biztosítása érdekében. Az adótörvény-csomag módosításaiból származó többletbevétel azonban nem nyújt fedezetet az ÁFA előirányzat ilyen mértékű megemelésére (5. sz. melléklet).

A 2014. évi ÁFA előirányzat teljesíthetősége esetében a kockázatok változásában a bázisoldali és tervévi csökkenés, illetve növekedés egyaránt szerepet játszott:

- a 2014. évi ÁFA bevételi előirányzat bázisoldali kockázatának csökkenése várható a 2013. I-XI. havi pénzforgalmi adatok alapján,
- a tervévet érintően a kedvezményes ÁFA kulcs alá történő átsorolás a korábban tervezettnél szűkebb körben² valósul meg, ami szintén kockázat csökkentő, míg
- a kockázatokat növeli a pénztárgépek online³ bekötésének a tervezettnél későbbi megvalósulása, továbbá
- az ÁFA előirányzat megemelése.

A PTI esetében a tervéven felül bázisoldali kockázat is felmerülhet, mivel az adóemelés és az egyszeri befizetés ellenére a 2013. évi előirányzat alulteljesülése várható.

A megalapozottság aránya, mely szerint a költségvetés adóbevételeinek közel 53%-a megalapozott, 47%-a részben megalapozott (ÁFA, PTI, távközlési adó) a Véleményben foglaltakhoz képest nem változott, de a kockázatok mértéke – a bázis oldali kockázatok mérséklődéséből adódóan – csökkent.

Az OGY-hez benyújtott 2014. évi költségvetési törvényjavaslat az államháztartás központi alrendszerének hiányát 924,8 Mrd Ft-ban állapította meg, ezen belül a két TB Alap egyenlege 0 Mrd Ft. Az ELKA hiánya 23,4 Mrd Ft. A 2014. évi költségvetés főösszegeinek megszava-

² A 2014. évi ÁFA előirányzat a tokehúsok normál kulcsból kedvezményes kulcsba történő átsorolása kapcsán ESA-ban 38,0 Mrd Ft, pénzforgalomban 42 Mrd Ft bevételkieséssel számolt. Ehhez képest az adótörvény módosítás csak a sertéshúst sorolta át a kedvezményes kulcs alá.

³ A pénztárgépek online bekötésével összefüggésben egymástól eltérő információk állnak rendelkezésre. Az NGM legfrissebb tájékoztatása szerint 1158 pénztárgép bekötése történt meg 2013.12.06-ig, a NAV tájékoztatása szerint 2013. december 7-éig 2146 pénztárgép került bekötésre. A január 1-jei bevezetést továbbra is reálisnak tartják (Forrás: NGM, Portfólió) az ÁSZ véleményével ellentétesen. Amennyiben a januári bevezetés megvalósul, akkor a kockázatok 30-35,0 Mrd Ft-tal mérséklődhetnek.

zását követően a tervezett hiány 984,6 Mrd Ft, ami a 2013. évi (T/12974/5. számú törvényjavaslat elfogadását követő 1125,2 Mrd Ft összegű módosított) hiánytól 12,5%-kal marad el.

A központi költségvetés éves kiadási előirányzatának 97,1%-át használták fel a tartalékok – céltartalék, az RKI és az Országvédelmi Alap – nélkül 2013. november 30-ig. Az időarányos-hoz viszonyított túllépést elsősorban a Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai, a Társadalmi önszerveződések támogatása, a Kormányzati rendkívüli kiadások, a Támogatások az önkormányzati adósságok törlesztéséhez, valamint a Hozzájárulás az EU költségvetéséhez jogcímenen jelentkező többletkiadások okozták.

A 2014. évi központi költségvetés tervezett kiadási főösszegének 50,6%-a felülről nyitott kiadási előirányzat, amely a tervezett hiánycél betartása szempontjából kockázatot jelent. A kockázatot csökkenti, hogy az előző évi tapasztalatok alapján ezeknek az előirányzatoknak a teljesítése jelentősen nem haladta meg az előirányzatot, egyes esetekben az alatt is maradt.

Az ÁSZ Véleményben a központi költségvetés meghatározó közvetlen kiadási előirányzatainak mindössze 1,7%-át (szociálpolitikai menedíj támogatás, Nemzeti Család és Szociálpolitikai Alapon belül a Családtámogatások alcímen belül a Gyermekgondozási segély jogcímcsoport, valamint az egyéb költségvetési kiadások előirányzaton belül a Hulladék-kezeléssel kapcsolatos kiadások) tekintette az ÁSZ a jogszabályi háttér, illetve az előirányzat kialakítását dokumentáló számítások hiányában részben megalapozottnak. A részben megalapozott előirányzatok közül a Gyermekgondozási segély jogcímcsoport esetében a jogszabály⁴ kihirdetés előtt áll. A többi előirányzat esetében a hiányok pótlására még nem került sor.

A benyújtott költségvetési törvényjavaslatához képest az Uniós fejlesztések és az adósságszolgálatokkal kapcsolatos fejezetek 2014. évi bevételi és kiadási előirányzatainak összege nem változott. Az Állami vagyonnal és a Nemzeti Földalappal kapcsolatos 2014. évi bevételi és kiadási előirányzatok 10,0 Mrd Ft-tal nőttek, az egyenlegük nem változott.

A helyi önkormányzatok támogatásai fejezet kiadásai 12,5 Mrd Ft-tal emelkedtek a benyújtott törvényjavaslatához képest.

Ezen felül 12 fejezet⁵ kiadásai 3,8 Mrd Ft összeggel nőttek, az EMMI-nél 1,8 Mrd Ft bevételi többlet jelent meg, az egyenlegre gyakorolt hatásuk -2,0 Mrd Ft.

A TB Alapok benyújtott törvényjavaslatban megjelenő bevételi és kiadási együttes főösszege 4848,8 Mrd Ft, a tervezett egyenleg 0 Mrd Ft, amely nem változott. A hiányzó jogszabályi háttérrel – a családi adókedvezmény járulékok terhére való érvényesítésének lehetőségével, valamint a gyermekgondozási díj szélesebb körben történő igénybevitelével összefüggésben – kialakították.

⁴ Egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról szóló T/13049. számú törvényjavaslatot az OGY elfogadta, aláírásra vár.

⁵ Országgyűlés (OGY), Bíróságok (BIR), Ügyészség, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM), Miniszterelnökség (ME), Vidékfejlesztési Minisztérium (VM), Belügyminisztérium (BM), Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM), Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV), Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM), Külügyminisztérium (KüM), Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI)

A 2014. évi központi költségvetési törvényjavaslat összesen 296,2 Mrd Ft összegben tartalmaz központi tartalék előirányzatot, melyből a céltartalékok összege 76,2 Mrd Ft. A központi tartalékokat az RKI kivételével⁶ (-7,0 Mrd Ft) a módosítások nem érintették, így az ÁSZ véleményben leírtak, amely alapján az Országvédelmi Alapot részben megalapozottnak minősítettük, továbbra is fenn állnak. Nem áll rendelkezésünkre arra vonatkozó dokumentum, hogy az előirányzat kialakítása során milyen jellegű és mértékű kockázatokkal számoltak.

2.2. Az államadósság szabály érvényesülése 2014-ben

Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatban szereplő, háttérszámításokkal alátámasztott államadósságra és bruttó hazai termékre vonatkozó adatok alapján 2014-re a GDP arányos államadósság (államadósság-mutató) 0,5 százalékponttal csökken a 2013. évihez képest. A 2013. évi módosítások alapján a hiány összege 1125,2 Mrd Ft-ra nő, így az államadósság év végén várhatóan 77,7%, 2014-ben pedig 77,2%-ot ér el GDP arányosan.⁷

November 26-án az OGY elfogadta a költségvetési törvényjavaslat főösszegeit, amely a 2014. évi hiány tervezett összegét mintegy 60 Mrd Ft-tal növeli meg. A kiadások növekedéséhez hozzájárul a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai között, a települési önkormányzatok adósságkonszolidációjához kapcsolódó állami támogatások eredeti (4,0 Mrd Ft-os) összegének 60 Mrd Ft-tal történő megemlése. Az adósságrendezés hatásaként módosul az önkormányzati alrendszer – szeptemberben benyújtott törvényjavaslatban megjelent – 2014. évi adósságának, illetve a központi alrendszer hiányának és adósságának az összege, összességében azonban az adósságmutató nem változik. A december 3-án rendelkezésre álló államadósság-adatok alapján 2014-ben az önkormányzatok adóssága 431,0 Mrd Ft-tal 25 Mrd Ft-ra csökken. Ennek oka, hogy 64 Mrd Ft-ot támogatásként fizet ki a központi költségvetés a XLII. fejezeten keresztül, míg a fennmaradó adósság (367,0 Mrd Ft) átvállalásra kerül.

A központi alrendszer adósságánál figyelembe vett, decemberben az államadósság-mutatóhoz rendelkezésre bocsátott, a forintadósságára és devizaadósságára vonatkozó számításokból a központi alrendszer 2013. évi hiányának alakulása nem vezethető le. Az NGM tájékoztatása szerint folyamatban van a koherencia-módosító levezetés készítése, emellett december közepére készíti el az ÁKK Zrt. az új finanszírozási tervet, amelyek alapján a rendelkezésre bocsátott számításokat a hiány alakulásának megfelelően részleteiben is aktualizálják.

Az önkormányzati alrendszer adósságára vonatkozó – adatszolgáltatást előíró – rendelkezések elmúlt évinél részletesebb szabályozására került sor 2013. január 1-jétől. Az államadósság számítására gyakorolt hatások tekintetében megállapítható, hogy a szabályozások és az adatok teljes körűségének hiányosságaiából adódó kockázatok csökkentek, de szűk körben még mindig fennállnak a felülvizsgálati és konszolidálási feladatok szabályozása terén. Nagyságrendjüket tekintve nem számottevőek, az államadósság mutatót nem befolyásolják.

Az államháztartás önkormányzati alrendszeréhez tartozó szervezetek az Áht. és az Ávr. előírásai alapján időközi mérlegjelentésben kötelesek negyedévente adatot szolgáltatni az adósságállományuk alakulásáról. Az Ávr. 7. sz. mellékletében felsorolt mintegy 15 ezer adatszol-

⁶ A T/12415/945. számú módosító javaslat alapján csökkent.

⁷ 2013. december 4-i NGM adatszolgáltatás alapján.

gáztatásra kötelezettből hozzávetőlegesen 50-60 közötti azoknak a szervezeteknek a száma, amelyek a kincstári egyeztetések ellenére nem vagy nem megfelelően szolgáltatott adatokat. Az alacsony arány ellenére az adatok teljes körűségének hiánya kockázatot jelent az államadósság-mutató egészének megbízhatóságát illetően, amit a Kincstár és az NGM által végzett felülvizsgálatok és a konszolidálások, a többszörös egyeztetések sem szüntettek meg teljes körűen.

Az önkormányzatok további állam általi adósságvállalására kerül sor 2014. február 28-ig, a 1808/2013. (XI. 12.) számú Korm. határozat alapján, amelyet a 2014. évi költségvetési főösszegek megszavazásakor az OGY elfogadott. Az átvállalt adósság elemei a Gst. 3. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő adósságot keletkeztető ügyletekből eredő, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti pénzügyi intézmény felé fennálló tartozások.

A kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek a 2014. évi államadósság-mutató kiszámításához szükséges adatszolgáltatási kötelezettségüket továbbra sem az Ávr. 7. számú melléklete alapján teljesítették. A 2014. évi adósságmutató kidolgozása a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek esetében részben az NGM által bekért, részben pedig az NGM által becsült adatok alapján történt. Így a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek adósságára vonatkozó állományi adatok alátámasztottsága nem teljes körű, egy részük (4,9%) a 2012. év alapján becsült adat. Az adatok a hiányos alátámasztottság, illetve a jogszabályi előírásoktól való eltérő kidolgozás miatt – az államadósságon belüli alacsony arányukra⁸ tekintettel – minimális kockázatot jelentenek az államadósság-mutató egészének megbízhatóságát illetően.

3. RÉSZLETES ÉRTÉKELÉS

3.1. A 2013-2014. évi makrogazdasági tendenciák alakulása⁹

A 2014. évi költségvetés alapját képező makrogazdasági prognózis – a törvényjavaslat szeptemberi benyújtása óta – a 2013. évre változatlanul 0,9%-os gazdasági bővülést vetít előre (1. sz. melléklet). Az ÁSZ Véleményében a makrogazdasági prognózis megbízhatóságát nem minősítette.

A KSH legfrissebb részletes tájékoztatása szerint¹⁰ 2013. első háromnegyedében a GDP növekedése 0,6% volt. Termelői oldalról a gazdasági növekedés bővüléséhez érdemben az ipari export járulhatott hozzá főként a járműgyártás révén. A feldolgozóipar várakozásokon felül teljesített. A mezőgazdaság az elmúlt év alacsony teljesítményét követően az idén várhatóan jó évet zár. Az építőipar teljesítménye a korábbi évekéhez képest szintén gyorsulni látszik. Felhasználói oldalról az év eleji kormányzati intézkedések késleltetett hatásának (adózási rendszer változása, adókedvezmények bővülése, rezsicsökkentésből eredő defláció, devizahitelek terheinek további könnyítése) köszönhetően a lakosság

⁸ A kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek adósságállománya a 2014. év december 31-re tervezett konszolidált adósságállomány 0,7%-a, és ezen szervezetek a Gst. 9. § (1) bekezdése alapján adósságot keletkeztető ügyletet érvényesen az államháztartásért felelős miniszter előzetes hozzájárulásával költhetnek, ami a kockázatot csökkenti.

⁹ Lásd: 1. és 2. sz. melléklet

¹⁰ Bruttó hazai termék (GDP), 2013. III. negyedév (KSH gyorsjelentés)

fogyasztási kiadásainak csökkenése megállt. A bruttó állóeszköz-felhalmozás terén fordulat bekövetkezésére utal az állami és a járműipari beruházások beindulása. Az MNB által meghirdetett Növekedési Hitelprogram (NHP) és az uniós források jobb kihasználása is a gazdasági élénkülést gyorsította.

A növekvő belföldi felhasználás ellenére az import dinamika meghaladhatja az export növekedési ütemét. Így a nettó export bővülése továbbra is hozzájárulhatott – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – a növekedéshez. Az euró zóna országaiban elhúzódó válság kedvezőtlen hatása a magyar export növekedését a számítottnál kevésbé befolyásolta, ami a külkereskedelem szerkezetében bekövetkezett változásokra utal.

A hazai intézmények a 2013. évre 1% körüli növekedést valószínűsítenek (2. sz. melléklet), amelyek 0,1 százalékponttal meghaladják a kormányzat szeptemberi prognózisát. Az MNB szeptemberi előrejelzésében a 2013. évre az áprilisi KP-ban szereplő értéknek megfelelő (0,7%-os) GDP bővülést vár. A nemzetközi szervezetek a magyar gazdaság 2013. évi növekedésére vonatkozó elvárásai meglehetősen nagy eltérést mutatnak a legutóbbi, október-novemberi felülvizsgálatot követően. Míg az OECD 1,2%-os növekedést is elképzelhetőnek tart ez évre, addig az EU – az MNB-vel megegyező – 0,7%-os bővülést vár, az IMF pedig 0,2%-os növekedést jelez előre.

A 2013. évi infláció mérséklődése a rezsicsökkentésnek és a kedvező olajpiaci folyamatoknak köszönhetően tovább folytatódott, az első tíz hónapban már csak 1,9%-os fogyasztói áremelkedést regisztráltak az előző év azonos időszakához képest. Az alacsony infláció egyfelől ösztönzi a fogyasztást, másfelől viszont – változatlan feltételek mellett – mérsékli a fogyasztáshoz kapcsolódó adóbevételeket.

2013. első háromnegyedében a bruttó átlagkeresetek 3,6%-kal, a nettó átlagkeresetek 5%-kal – az első hét hónaphoz képest gyorsuló ütemben – haladták meg az előző év azonos időszakát, így a reálkeresetek is dinamikusabban, 3%-kal emelkedtek (a családi adókedvezmény figyelembevételével) az előző év azonos időszakához képest.

A benyújtott költségvetési törvényjavaslatban megjelenő Prognózis nem változott. A Prognózis 2013. évi 0,9%-os GDP előrejelzésének teljesítése a IV. negyedévben 2,1%-os növekedésbővülést feltételez. Figyelemmel az alacsony bázisra (2012. IV. negyedévi GDP 97,3% volt az előző évhez képest), valamint az életszínvonal-javító és gazdaságélénkítő intézkedésekre (rezsicsökkentés további ütemei, egészségügyi dolgozók, háziorvosok, pedagógusok bérrendezése, MNB Növekedési Hitelprogramja I-II pillérének beindulása) a kormányzati gazdasági előrejelzés teljesülésének esélye megnőtt.

A Prognózis 2014. évi előrejelzéseinek legdinamikusabb értéke a bruttó állóeszköz-felhalmozás 5,9%-os növekedése. A beruházások gyors növekedését segíti az MNB Növekedési Hitelprogramjának bejelentett kiterjesztése és a kormányzati uniós finanszírozású beruházást ösztönző intézkedések.

A háztartások fogyasztásának bővülését illető kockázatok mértéke a 2013. őszi intézkedések hatására mérséklődött. A Prognózis a bruttó bér- és keresettömeg 4,8%-os növekedésével számol, amelynek egyik összetevője a foglalkoztatás 0,6%-os bővülése a verseny- és non-profit szférában, másik összetevője pedig a bruttó átlagkereset 4,4%-os emelkedése. Mindkét összetevő tekintetében kockázatok jelentkezhetnek. A versenyszférában a foglalkoztatás bővülése még nem indult be. (A Prognózis 2013-ra 0,7%-os csökkenést vetít előre.) A bérek

emelkedése a versenyszférában 2013-ban is csak ősztől indult be és főként a nem rendszeres jövedelmek tekintetében. Nem látszik, hogy a mérséklődő infláció mellett mi készítené a vállalkozásokat a bérek ez évinél nagyobb mértékű emelésére. A közszférában az illetményalapok általános emelkedése nem várható. Itt az egészségügyi és pedagógus-béremelés járul hozzá számottevően az átlagbérek emelkedéséhez.

A válság következtében a lakosság megtakarítási hajlandósága jelentősen megnőtt. Feltételezhető, hogy e tekintetben csak lassan következik be változás, annak ellenére, hogy a reáljövedelmek nőnek, a kamatszintek pedig mérséklődnek. Ugyanakkor a devizahiteles probléma végleges megoldása, a törlesztő-részletek csökkenése mérsékli a kényszer megtakarításokat, azaz források szabadulnak fel, amelyeket a fogyasztás bővítésére fordíthatnak. Mindezek a hatások azonban – tekintettel arra, hogy itt magatartási változásokról van szó – nehezen szám-szerűsíthetőek.

A 2013-ban, év közben bevezetett rezsicsökkentésre irányuló intézkedések jórészt a 2014. évi inflációt mérséklék. Az üzemanyagárak, valamint a feldolgozatlan élelmiszerek árának emelkedése azonban a növekedés irányába hathat. A Prognózisban szereplő 2,4%-os értéket reálisnak tartjuk.

A hazai és a nemzetközi előrejelző intézetek makrogazdasági prognózisainak őszi felülvizsgálata szerint a 2014. évi várható GDP növekedés meglehetősen széles intervallumban, 1,3%-2,2% között mozoghat. Az MNB az OECD és a Századvég 2-2,2%, az EU 1,8%, a GKI és az IMF 1,3% körül várja a magyar gazdaság jövő évi teljesítményének bővülését (2. sz. melléklet).

3.2. A központi alrendszer hiánya

A 2013. év I-XI. hónapjában az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi hiánya 876,3 Mrd Ft, a módosított hiány (1125,2 Mrd Ft) 77,8%-át teszi, amely a központi költségvetés 996,8 Mrd Ft-os hiányának, valamint az elkülönített pénzalapok 69,1 Mrd Ft-os és a TB Alapok 51,4 Mrd Ft-os szufficitjének egyenlegéből adódik.

Az év első tizenegy hónapjában a bevételek teljesítése – a korábbi időszak jelentős elmaradásával szemben – 0,8 százalékponttal meghaladta az időarányost, ugyanakkor a kiadási oldal 1 százalékponttal lépte át az időarányos teljesülést. A költségvetési törvényjavaslat benyújtásakor a bevételi oldalon 6 százalékpont volt az elmaradás, amelyhez képest jelentős javulás következett be, ami a bevételek felzárkózására (ÁFA bevételek, a SZJA bevételek gyorsabb ütemű növekedése, a PTI egyszeri befizetési hatása) vezethető vissza. A kiadási oldal pénzügyi folyamatai viszont a szigorú fiskális kontroll némi fellazulására utalnak.

Az ELKA bevételi többlete szeptemberhez képest tovább emelkedett, november végén 69,1 Mrd Ft volt. A szufficit oka, hogy a bevételek az időarányost meghaladják, míg a kiadások teljesítése jelentősen elmarad az időarányostól. Az ELKA kiadásai november végén 344,9 Mrd Ft-ot tettek ki, míg bevételei 414,0 Mrd Ft-ot. Év végére a téli közfoglalkoztatási programok felfutása miatt a szufficit összege várhatóan 13,3 Mrd Ft-ra teljesül.

A TB Alapok bevételi többlete szeptember végéhez képest november végére 51,4 Mrd Ft-ra mérséklődött, de továbbra is mindkét TB Alap pozitív egyenleggel zárta az év első tizenegy hónapját. Novemberben az Nyugdíjbiztosítási Alap (Ny. Alap) az addig felhalmozódott többletéből a 2013. évi CXLIV. tv. 4. §-a alapján 158,5 Mrd Ft-ot befizetett a költségvetésbe, így

november végén a szufficit összege 37,6 Mrd Ft volt. A többlet a szociális hozzájárulási adó, valamint az egyéb járulékok és hozzájárulások túlteljesülésére vezethető vissza. Az év végéig a várhatóan keletkező 50-53,0 Mrd Ft-ot a Kvtv. 28. § (2) bekezdése alapján az Alap szintén befizeti a központi költségvetésbe. Az Egészségbiztosítási Alap (E. Alap) október végéig felhalmozódott többletének egészségügyi célú felhasználásáról novemberben a Kormány két alkalommal döntött¹¹, az egészségügyi ellátások kiadási előirányzatait megemelte és ennek hatására az Alap évvégére várhatóan nullszaldós lesz. A novemberi felhasználást követő többlet összege 13,7 Mrd Ft. A többlet egyrészt az egészségügyi hozzájárulás és az egyéb bevételek címén az időarányost meghaladó mértékű befizetések, másrészt egyes kiadások (pl. természetbeni ellátások) időarányostól való elmaradásai egyenlegéből adódik.

A 2013. év során az OGY több olyan jogszabályt fogadott el, amelyek végrehajtása a hiány- és adósság alakulására hatással van. Az egyes közteherviselési kötelezettséget előíró törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXIII. törvény a költségvetési hiánycél biztos megtartását célozta több adóemelés (bányajáradék, magánszemélyek kamatjövedelme, pénzügyi tranzakciós illeték, távközlési adó) bevezetésével. A törvény rendelkezéseinek egy része 2013. augusztusától vált hatályossá, egy része pedig 2014. január 1-től lép életbe.

A szeptemberben benyújtott 2014. évi költségvetési törvényjavaslat az államháztartás központi alrendszerének hiányát 924,8 Mrd Ft-ban állapította meg, a két TB Alap egyenlege 0 M Ft. Az ELKA hiánya 23,4 Mrd Ft. A 2014. évi költségvetési főösszegek megszavazását követően a 2014. évre tervezett hiány 984,6 Mrd Ft, ami a 2013. évi 1125, 2 Mrd Ft összegű (módosított) hiánytól 12,5%-kal marad el.

3.3. Az államadósság-mutató kialakítása, a központi alrendszer és az önkormányzati alrendszer, valamint a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek adóssága

Az államadósság-mutatóhoz kapcsolódó korábbi ÁSZ elemzésben jeleztük a mutató kialakítására vonatkozó eljárásrend (az adatgyűjtés, a konszolidálás módszere) hiányát. Az NGM – a 2012. évhez hasonlóan – továbbra sem rendelkezik az államadósság-mutató kialakításához kapcsolódó alapelveket, hatásköröket, feladatokat szabályozó írásbeli dokumentummal (irányelv, módszertan, eljárásrend). A mutató kialakítására a Gst., a hatályos SZMSZ, valamint az érintett főosztály ügyrendje alapján kerül sor. Az NGM által az ÁSZ rendelkezésére bocsátott SZMSZ és ügyrendek azonban nem rögzítik a határidőket, a hatásköröket, és a teljesen elvégzendő feladatokat az államadósság-mutató összeállítása során.

Az önkormányzati alrendszer adósságára vonatkozó adatszolgáltatást előíró rendelkezések a módosított jogszabályi előírások és a kiadott útmutatók alapján az elmúlt évihez képest egyértelműbb és részletesebb szabályozást tartalmaznak. A szabályozás és az adatok teljes körűségének hiányosságából adódó kockázatok jelentősen csökkentek, nagyságrendjüket tekintve nem számottevőek, az államadósság-mutatót nem befolyásolják.

Az adatok felülvizsgálatának, konszolidálásának szabályait a Kincstár és az NGM illetékes főosztályai még nem alakították ki, azonban az egyeztetések és az általuk végzett szakmai

¹¹ A 1869/2013.(XI.19.) Kormány határozat a Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport egyes jogcímei előirányzatainak megemeléséről, valamint a 1872/2013.(XI.22.) Kormány határozat a gyógyszerátogatás és a gyógyászati segédeszköz támogatás kiadásainak 2013. év végi finanszírozásához szükséges intézkedésekről

felülvizsgálatok hozzájárultak az adatok alátámasztottságának és megbízhatóságának növeléséhez.

Az államadósság-mutatónál figyelembe vett központi alrendszerre vonatkozó adósságadat egyfelől az ÁKK Zrt. által nyilvántartott, „kincstári körre” vonatkozó adósságnak az NGM által korrigált adatát, másrészt a Gst. előírásai alapján az ezen adóssághoz hozzáadott, illetve abból kivont tételeket tartalmazza. A kormányzati szektorhoz sorolt egyéb szervezetek adatszolgáltatásba bevont részénél az adatbegyűjtést és feldolgozást az NGM végzi, a többi (190) egyéb kormányzati szervezet esetében a KSH által begyűjtött éves tényadatok állnak rendelkezésre. Az államháztartás önkormányzati alrendszere az Áht. 108. § (2)-(3) bekezdése és az Ávr. 168-170. §-aiban előírt időközi mérlegjelentés alapján szolgáltatott adatokat a Kincstár Igazgatóságai gyűjtik össze, dolgozzák fel és összesítik. Az Igazgatóságok értesítik az érintetteket az esetleges adatszolgáltatás vagy egyes adatok pótlásának, javításának szükségességéről. Ennek ellenére néhány szervezet a felszólítások után sem tett eleget kötelezettségének. A kötelezettségek elmulasztása a 2014. évtől már következményekkel jár.

A konszolidálást az NGM a Gst. 2. § (2)-(4) bekezdései alapján végzi, tehát az alrendszereken belül és az alrendszerek között is kiszűri az egymás közötti adósságelemeket. A konszolidálásra vonatkozóan eljárásrend, szabályozás nem áll rendelkezésre, de a vonatkozó háttérszámításokat az NGM rendelkezésre bocsátotta. A központi alrendszeren belül és a kormányzati szektor egyéb szervezetei között sem 2013-ra, sem 2014-re vonatkozóan nem volt konszolidálandó adósság. 2014-ben az önkormányzatok adóssága 25,0 Mrd Ft-ra csökken. Az alrendszereken belül a konszolidálandó értékpapír állomány összege mindkét évben 37,0 Mrd Ft (megfelel az önkormányzatoknál levő értékpapír-állománynak). 2013-hoz viszonyítva az önkormányzati alrendszer adóssága 431,0 Mrd Ft-tal csökken, amely a teljes 2013. évi állomány 94,5%-ának felel meg.

A 2014. évi államadósság-mutató előállításánál a viszonyítási év (2013.) utolsó napjára várható és a költségvetési év (2014.) utolsó napjára tervezett államadósság mutató kialakítása azonos tartalommal, összehasonlítható módon történt, azonban az NGM és az ÁKK Zrt. által az államadósság-mutató számításánál figyelembe vett adatok eltérnek egymástól. Az NGM tájékoztatása alapján ennek oka, hogy a költségvetés tervezési folyamata során nem történik meg az eltérő hiányadatok közelítése, amely folyamatos, többlépcsős egyeztetést igényelne a két szervezet részéről. Ennek hiányában az eltérés mértékével az NGM korrekciót végez az államadósság-mutató számítása során.

Az államadósság-mutató számításához használt GDP adat a költségvetési törvényjavaslatban és a megalapozó számításokban szereplő összeggel megegyezik, 2013-ban 29 203,0 Mrd Ft, 2014-ben 30 629,1 Mrd Ft.

3.3.1. Az árfolyam-azonosság érvényesülése

A Gst. 6. § (1) bekezdése alapján az államadósság-mutató számításakor a külföldi pénznemben fennálló adósságot keletkeztető ügyleteket azonos, a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott árfolyamon kell figyelembe venni. A Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat 3. § (1) bekezdése tartalmazza a 2014. december 31-ére tervezett adósság számításánál figyelembe vett árfolyamokat.

A Gst-ben továbbra sincs az önkormányzati alrendszerre, illetve a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetekre vonatkozóan az alkalmazandó árfolyammal kapcsolatban szabályozás.

Az államadósság-mutató számításánál az NGM a 2014. évi költségvetési törvényjavaslat 3. § (1) bekezdésében feltüntetett árfolyamokkal számolt a központi alrendszer,¹² az önkormányzati alrendszer és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek esetében. A számítás során az árfolyamhatás kiszűrése érdekében a viszonyítási és a költségvetési év vonatkozásában azonos árfolyamot alkalmazott.

1. sz. tábla

Az államadósság-mutató kialakításához felhasznált adatok Mrd Ft-ban

	2013. év végén várható	2014. év végén várható
GDP folyó áron	29 203,0	30 629,1
Államháztartás központi alrendszerének adóssága a Gst. szerinti korrekciók nélkül	22 209,1	23 553,8
Államháztartás központi alrendszerének adóssága Gst. szerinti korrekciókkal	22 161,5	23 506,1
Önkormányzati alrendszer konszolidált adóssága Mrd Ft	456,0	25,0
Kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek konszolidált adóssága	113,7	163,4
Alrendszereken belüli konszolidálás értéke	37,0	37,0
Konszolidált államadósság értéke Mrd Ft-ban	22 694,2	23 657,5
Államadósság/GDP	77,7%	77,2%

Forrás: NGM 2013. december

A központi alrendszer adósságánál figyelembe vett, decemberben az államadósság-mutatóhoz rendelkezésre bocsátott, a forint- és devizaadósságra vonatkozó számításokból a központi alrendszer 2013. évi hiányának alakulása nem vezethető le. A számításokat alátámasztó koherencia-módosító levezetés készítése folyamatban van, a részletes számításokat eszerint és az ÁKK Zrt. decemberi finanszírozási terve alapján aktualizálják majd.

¹² Az ÁKK Zrt. által kimutatott devizaadósság 99,8%-át euróban tartják nyilván.

3.3.2. A központi alrendszer adósságának értéke az államadósság-mutatóban

Az 1. számú táblázatban megjelenő, a módosításokkal összefüggésben megváltozott államadósság adatokhoz módosított finanszírozási terv sem a 2013-as évre, sem a 2014-es évre vonatkozóan nem áll rendelkezésre. Az ÁKK Zrt. igazgatótanácsi ülésein hozott finanszírozási és adósságkezelési döntések befolyásolhatják a központi alrendszer adósságának nagyságát, ezek alapján módosul a finanszírozási terv. A módosított terv várhatóan december közepén áll rendelkezésre. A finanszírozási tervekből kimutatható, hogy a nettó finanszírozási igényt módosító tételek (MNB tartalékfeltöltés, privatizációs bevételek, európai uniós elszámolások egyenlege) milyen arányban járulnak hozzá a központi alrendszer adósságnövekedéséhez.

Az NGM a központi alrendszer adósságának számításánál figyelembe vette a Gst. 3. §-a által nevesített adósságot keletkeztető ügyleteket (pénzügyi lízing, váltó, halasztott illetve részletfizetés, állam nevében keletkezett adósság), valamint korrigálta az ÁKK Zrt. által rendelkezésre bocsátott adatokat a Gst. 3. § (2) bekezdése alapján a 2015. év első hat hónapjában lejáró adósság 2014. évben történő előfinanszírozásának összegével. Az adósságmutató számításánál az NGM 2013-ra és 2014-re sem számolt a Gst. 44. § (1) bekezdése szerinti, a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitását potenciálisan veszélyeztető helyzettel, illetve ehhez kapcsolódóan Magyarország területén székhellyel rendelkező hitelintézetnek való kölcsönnyújtással és annak visszafizetésével, így ennek kiszűrésére nem volt szükség.

2. sz. tábla

A központi alrendszer konszolidált adóssága Mrd Ft-ban

Adósság elemei	2013. év vége	2014. év vége
a) ÁKK Zrt. által számított adósság (a központi költségvetés hiányára vonatkozó NGM korrekcióval)	22 209,1	23 553,8
b) Költségvetési év első hat hónapjában lejáró adósság előző költségvetési évben történő előfinanszírozása (Gst. 3. § (2))	296,9	296,9
c) Központi alrendszer adóssága korrekciókkal (a-b)	21 912,2	23 256,9
Egyéb tételek		
d) Hitel, kölcsön ¹³	1,0	1,0
e) Váltó kibocsátásából eredő adósság (Gst. 3. § (1) c) pont)	0	0
f) Pénzügyi lízingből eredő adósság (Gst. 3. § (1) d) pont)	0,6	0,6
g) Legalább 365 nap időtartamú halasztott fizetésből, részletfizetésből, ki nem fizetett ellenértékből keletkezett adósság (Gst. 3. § (1) f) pont)	0,3	0,3
h) Állam nevében keletkezett adósság (Gst. 3. § (1) b) pont)	247,3 ¹⁴	247,3
Alrendszeren belüli konszolidálás hatása	0	0
Mindösszesen (c+d+e+f+g+h)	22 161,5	22 506,1

¹³ d-g pontok: a központi költségvetési szervek, az ELKA és a TB Alapok adóssága

¹⁴ A 2014-ben lejáró Richter kötvények visszavásárlásával és a még 2013-ban kibocsátandó új kötvényekkel kapcsolatban nem áll rendelkezésre információ.

A táblázat d-g sorainak 1,9 Mrd Ft-os összege a 2013. évi első negyedévi adatokon alapul, amely szükségessé teszi az adatok korrekcióját a már rendelkezésre álló legfrissebb adatok alapján. A 2014-es évre az NGM a 2013. évi adatot (1,9 Mrd Ft) prognosztizálta, annak ellenére, hogy a 2014-es adatban szereplő tételek részben kifutnak, és év közben újak is keletkeznek. Mindez relatíve csekély elmozduláshoz vezethet a számadatban. Összességében ezen „egyéb” adósságelemek összege alig kimutathatóan járul hozzá az államadósság összegének emeléséhez, azonban nem teszi lehetővé a központi alrendszer adóssága pontos értékének meghatározását.¹⁵

3.3.3. Az önkormányzati alrendszer adósságának értéke az államadósság-mutatóban

Az államháztartás önkormányzati alrendszere az Áht. 108. § (2)-(3) bekezdése és az Ávr. 168-170. §-aiban előírt időközi mérlegjelentésben köteles negyedévente adatot szolgáltatni az adósságállománya alakulásáról. Az Áht. 107-108. §-ai és az Ávr.167/M-170. §-aiban meghatározott rendelkezések és az Ávr. 7. számú mellékletének 1. és 2. pontjához kiadott útmutatók, valamint a Mérleg-jelentés kitöltési útmutatója alapján egyértelműen szabályozott, hogy melyik szervezeteknek, melyik adatairól, milyen időközönként és határidőre kell adatokat szolgáltatniuk.

Az NGM tájékoztatása szerint az Ávr. 7. sz. mellékletében felsorolt mintegy 15 ezer adatszolgáltatásra kötelezettből hozzávetőlegesen 50-60 közötti azoknak a szervezeteknek a száma, amelyek a kincstári egyeztetések ellenére sem, vagy nem megfelelően szolgáltatnak adatokat.

Az elemzés összeállításakor még nem zárult le a 2013. III. negyedévi adatok felülvizsgálata és összesítése, de hozzávetőlegesen 50 esetben kellett a Kincstár és az NGM által végzett felülvizsgálat alapján feltárt hiányosság vagy hibás adatszolgáltatás miatt egyeztetést végezni. Hét helyi önkormányzat nem szolgáltatott adatot.

Az alacsony arány ellenére – mivel az önkormányzati alrendszer is részét képezi az államadósság-mutatónak – az adatok teljes körűségének hiánya kockázatot jelent az államadósság-mutató egészének megbízhatóságát illetően. Ez a kockázat azonban alacsony.

Jóllehet, az adatszolgáltatási kötelezettség a korábbiaknál lényegesen konkrétabban és részletesebben szabályozott, a szolgáltatott adatok egy részét az adósságmutató számításánál közvetlenül nem tudják a feldolgozást végzők figyelembe venni. A kincstári és a minisztériumi felülvizsgálatok és konszolidálások, a többszörös egyeztetések ellenére sem biztosított az adatok teljes körűsége és megbízhatósága.

Az önkormányzati alrendszer adóssága jelentősen csökkent a 2013. évben az állam által 2012-ben és 2013-ban átvállalt helyi önkormányzati adósságok nagysága miatt. A mintegy 700,0 Mrd Ft értékű átvállalás közel 2000 helyi önkormányzatot érintett.

Az önkormányzatok további állam általi adósságvállalására kerül sor a 1808/2013. (XI. 12.) számú Korm. határozat alapján 2014. február 28-áig. Az átvállalás a Gst. 3. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő adósságot keletkeztető ügyletekből eredő tartozásokat érinti, melyeknek mértéke 2014-ben 64,0 Mrd Ft. A 64,0 Mrd Ft-os átvállalás megnöveli a központi alrendszer hiányát és adósságát, ugyanakkor a változás az államadósság mutatóra nincs hatás-

¹⁵ Számításaink szerint az egyéb tételek értékének megkétszereződése esetén – a többi adat változatlansága mellett – 3,8 Mrd Ft-os adósságot feltételezve sem változik meg az államadósság-mutató értéke 2014-ben.

sal. A Költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai közt megjelenő támogatás összegét a főösszegek megszavazásakor az OGY jóváhagyta. Az önkormányzati adósságátvállalás összegén (64,0 Mrd Ft) felül, amelyet támogatás formájában fizetnek ki a XLII. fejezetből az önkormányzatok részére, 367,0 Mrd Ft-tal csökken az önkormányzatok adóssága 2014-ben. Ebben az összegben konszolidálja az állam az adósságot, amely egyben megnöveli a központi alrendszer adósságot.

3.3.4. A kormányzati szektorhoz sorolt egyéb szervezetek adósságának értéke az államadósság-mutatóban

Az Áht. 2. § 1) pontja alapján a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek körébe tartoznak azok a szervezetek, amelyek az Áht. alapján nem részei az államháztartásnak, azonban az Európai közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló 2009. május 25-i 479/2009/EK rendelet szerint a kormányzati szektorba tartoznak. A kormányzati szektorba sorolandó államháztartáson kívüli szervezetek körének meghatározása - az ESA'95 nemzeti számla statisztikai módszertana, a végrehajtására kiadott kézikönyv és különböző iránymutatások alapján – a KSH feladata.

A szervezetek besorolása, a felülvizsgálat és a lista naprakészségének biztosítása is a KSH feladata. A kormányzati szektor éves nemzeti számláira vonatkozóan évente két alkalommal március és szeptember végéig kell adatszolgáltatást teljesíteni az EUROSTAT részére. A KSH ezen adatszolgáltatásokat megelőzően végez felülvizsgálatot. A második adatszolgáltatást megelőző felülvizsgálatnál kerül sor a tartalmi kérdésekre, az érdemi ki- és besorolásra, mert ekkor már rendelkezésre állnak a köztulajdonú társaságok mérlegadatai, illetve a nonprofit szervezetek statisztikai adatszolgáltatása, amiből a KSH végzi a szervezetek szektorokba sorolását.

A kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezeteket az Áht. 109. § (8) bekezdése alapján a nemzetgazdasági miniszter a Hivatalos Értesítő 2013. évi 32. számában, 2013. június 28-án tette közzé. A 2014. évi adósságmutató számításához a lista 132 központi kormányzati alszektorba besorolt szervezetet, 94 helyi önkormányzati alszektorba tartozó szervezetet tartalmaz. A közlemény tartalmaz továbbá 9, 2012. évben és 23, 2013. évben megszűnt szervezetet is. A Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat kormányzati szektorra vonatkozó adóssága és hiánya tételesen felsorol 28 szervezetet, illetve összesítve említi további 190 kormányzat által irányított és többségükben finanszírozott nonprofit szervezetet.

Az NGM a 2014. évi adósságmutató kidolgozását a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek esetében részben az NGM által bekért, részben pedig becslült adatok alapján végezte, és nem az Ávr. 7. sz. mellékletében előírtak alapján.

Az NGM 2013. november 11-ei tájékoztatása alapján, a tervezésbe, rendszeres adatszolgáltatásba bevont (a költségvetési törvényjavaslatban nevesített) szervezetek esetében az éves és évközi tényadatok, valamint a 2014. évi költségvetés tervezéséhez készült Tájékoztatóval egyidejűleg kiküldött, és a 2013. évtől kezdve rendszeresített űrlapok segítségével történik az adatbegyűjtés és feldolgozás. A többi (a költségvetési törvényjavaslatban nem nevesített 190) szervezet esetében azonban nincs közvetlen adatgyűjtés, a KSH által begyűjtött előző évi tényadatok állnak az NGM rendelkezésre, és ez alapján végzi a becslést.

Az NGM az adósságok várható és tervezett értékének meghatározására, továbbá a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek által beküldött adatok felülvizsgálatára vonatkozóan az NGM módszertannal, előírással, szabállyal nem rendelkezik.

Az ÁSZ a 2012. évi elemzésében jelezte a nemzetgazdasági miniszternek azon eljárásrendek, módszertanok hiányát, amelyek biztosítják a szervezetek Ávr. 7. sz. melléklete szerinti adatszolgáltatásának teljesítését. Az adatszolgáltatás pontosítására, szabályozására vonatkozóan előrelépés az NGM-nél nem történt, az továbbra is az előző évek gyakorlata alapján történik.

A kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek adósságára vonatkozó állományi adatok alátámasztottsága nem teljes körű, mivel egy részük (4,9%) a 2012. év alapján becsült adat. Az adatok a hiányos alátámasztottsága, illetve a jogszabályi előírásoktól való eltérő kidolgozás ellenére – az ebből adódó kockázatok adósságon belüli alacsony aránya miatt – nem befolyásolják az államadósság-mutató alakulását.

3.4. A központi költségvetés adósságának alakulása¹⁶

A központi költségvetés adóssága szeptember végéhez képest kismértékben csökkent október 31-ig (22 085,4 Mrd Ft-ról 21 918,3 Mrd Ft-ra). Ez a 2013. év végére tervezett költségvetési adósság¹⁷ (22 149,3 Mrd Ft) értékének 98%-a. Összességében az adósság 1198,3 Mrd Ft-tal haladta meg a 2012. év végi forintértéket (20 720,0 Mrd Ft), amely két tényező hatására vezethető vissza: egyrészt a júniusban megvalósult 5000 fő feletti önkormányzatok adósságának átvállalására, amely miatt nagyobb részt a központi költségvetés devizaadóssága, kisebb részt a forintadósság emelkedett, másrészt a jelentős forintpiaci kibocsátásra, amely a kedvező piaci helyzetből fakadó többletértékesítés következménye.

A devizaadósság október végéig 266,8 Mrd Ft-tal 8593,4 Mrd Ft-ra nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztésére 1833,6 Mrd Ft-ot fordított a magyar állam 2013-ban. A devizaadósság forintértéke az árfolyamváltozás következtében 104,8 Mrd Ft-tal nőtt és bruttó módon számítva a teljes adósság 39,2%-át tette ki október végén. A devizakötvények állománya 5901,8 Mrd Ft-ot tett ki október végén, amely 2012. év végéhez képest 887,7 Mrd Ft növekedést jelent. A külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 170,9 Mrd Ft devizahitel felvétel, 418,0 Mrd Ft önkormányzati adósságátvállalás, az IMF hitel előtörlesztését is tartalmazó 1244,5 Mrd Ft törlesztés és 34,6 Mrd Ft árfolyamvesztés következtében 620,9 Mrd Ft-tal csökkent és 2691,5 Mrd Ft-ot tett ki október végén. A magyar állam nemzetközi hitelcsomagokból fennmaradó adóssága október végén 1026,8 Mrd Ft.

A költségvetés forintadóssága október végéig 1157,4 Mrd Ft-tal nőtt és 13 199,8 Mrd Ft-ot ért el. A forinthitelek állománya 77,3 Mrd Ft-tal nőtt, amely október végén 644,2 Mrd Ft értékű hiteltartozásból állt. Az összes adósság 57,3%-át kitevő, forintban kibocsátott állampapír-állomány 1080,1 Mrd Ft-tal, 12 555,6 Mrd Ft-ra nőtt október végéig. A legnagyobb állomány-növekedés a lakossági állampapíroknál következett be, amelyek értéke 610,8 Mrd Ft-tal nőtt 2012. év vége óta, így az állomány értéke elérte a 1597,4 Mrd Ft-ot.

3.5. A központi költségvetés bevételei

A központi költségvetés bevételeinek meghatározó részét kitevő adóbevételek 2013. évi előirányzatainak teljesülési kockázata az ÁSZ Vélemény szerint megközelítette az 571 Mrd Ft-ot, ezen belül a fogyasztáshoz kapcsolt adóbevételeknél főként az ÁFA bevételek,

¹⁶ A központi költségvetés adósságának 11. hó végi tényadatai az elemzés készítésekor még nem álltak rendelkezésre, így az elemzés a 10. hó végi tényadatokat tartalmazza.

a jövedéki adóbevételek és a pénzügyi tranzakciós illeték elmaradásából, a gazdálkodó szervezetek befizetéseinél pedig a KATA, KIVA, bányajáradék, játékadó jelentős alulteljesüléséből adódóan. Az ÁSZ Véleményben foglaltakhoz képest az I-XI. havi pénzforgalmi adatok a forgalmi típusú adóknál már jelentős javulást mutatnak a kormányzat életszínvonal-javító, lakossági jövedelembővítő intézkedései, egyes adótételek évközi módosítása és a versenyszférában ősz óta tapasztalható jelentősebb bérkiáramlás miatt. Így összességében 523,5 Mrd Ft-ra (47-48 Mrd Ft-tal) mérséklődött az adóbevételi elmaradás az előirányzathoz képest.

A kisadók (KATA, KIVA) elmaradása államháztartási szinten nem jelent kockázatot, főként a szociális hozzájárulási adó, a TAO, az EVA és az SZJA előirányzatok teljesülését/túlteljesülését segítik. Ezen utóbbi adónemek többlete várhatóan nem lesz számottevő, de a társadalombiztosítási alapok jelentős szufficitre tehetnek szert az adózók új adónemek alá történő átjelentkezésének elmaradásából adódóan. Így e tekintetben a központi költségvetés pozíciójának érdemi javulása nem várható, ugyanakkor az alapok jövedelempozíciója a tervezettnél kedvezőbben alakulhat. Az egyes adóbevételek esetében jelentkező 2013. évi összegszerű kockázatok általunk becsült összegét a 3. sz. melléklet tartalmazza.

A 2014. évi kockázatok mértéke a benyújtott költségvetési törvényjavaslathoz képest összességében mérséklődött. Az ÁFA esetében a kockázatok változásában a bázisoldali és tervévi csökkenés, illetve növekedés egyaránt szerepet játszott. A tervévi kockázatokról részletesen a 6. sz. melléklet ad tájékoztatást.

3.5.1. Gazdálkodó szervezetek befizetései

A gazdálkodó szervezetek befizetéseit illetően a benyújtott költségvetéshez képest az időközben elfogadott 2014. évi adótörvény módosítások az előirányzatok összegét és az azzal kapcsolatos, az ÁSZ Véleményében jelzett teljesíthetőséget nem befolyásolták. 2013. I-XI. havi pénzforgalmi adatai alapján a 2014. év bázisát képező, 2013. évi várható értékekben sem mutatkozik jelentős eltérés az ÁSZ Véleményben leírtakhoz képest. A 2014. évi adótörvényváltozások nagy része jogalkalmazást segítő módosítást tartalmaz, számottevő hatásuk nincs. Így 2014. év vonatkozásában a cégautó adó, a játékadó, az energiaellátók jövedelemadója, az ökoadó, a bányajáradék, az egyéb központosított bevételek, az egyéb befizetések és a pénzügyi szervezetek különadója mérlegsoron a benyújtott költségvetési törvényjavaslatban szereplő előirányzatokkal kapcsolatban nincs felmerülő kockázat.

A gazdálkodó szervezetek befizetései tekintetében a 2014-re elfogadott adótörvény intézkedései a TAO-t, a KATÁ-t és a közműadót érintik, ugyanakkor az ÁSZ Véleményben jelzett kockázatot nagymértékben nem befolyásolják. Eredményszemléletben és pénzforgalomban is 2-4,0 Mrd Ft többletet jelentenek.

Társasági adóból (TAO) 2013. év novemberig az eredeti előirányzat (320,8 Mrd Ft) 58,1%-a folyt be a költségvetésbe (186,5 Mrd Ft). Az NGM ezen a jogcímen az éves előirányzathoz képest 19,4 Mrd Ft-tal több bevételt vár, amelyet a kisadók hatálya alá történő átlépések váltál mérsékeltebb számával magyaráz. A többletbevételt mérsékli a rezsicsökkentés miatti alacsonyabb árdinamika negatív hatása a cégek társasági adókötelezettségére, illetve a legelmaradottabb kistérségek felzárkóztatását célzó szabad vállalkozási zónák létesítéséhez kapcsolódó, 2013-ban bevezetett adókedvezmény. Véleményünk szerint a fentiek összességében 2013-ban az előirányzathoz képest 15,0 Mrd Ft-tal magasabb bevételt eredményezhetnek.

A benyújtott 2014. évi költségvetési törvényjavaslatban szereplő előirányzat kialakításánál a K+F tevékenység közvetlen költsége után igénybe vehető adóalap-kedvezmény csoportos igénybevételének lehetőségével, valamint a kkv-szektor beruházási adókedvezményének változásával már számoltak. Az előbbiekkal kapcsolatos szabályozási háttér a 2014. évre elfogadott adócsomagban már megjelenik. A zárószavazás előtt elfogadott – a szeptemberben benyújtott költségvetésben még nem szereplő – módosító javaslat, a látvány-csapatsportok támogatási rendszerének mintájára, a kiegészítő támogatás fizetésére vonatkozó kötelezettséget ír elő a filmalkotás és az előadó-művészeti szervezetek támogatása esetén is. Az intézkedés a 2014. évi költségvetési törvényjavaslatban szereplő 19,0-22,0 Mrd Ft-ra becsült adókedvezmény összegét nem változtatja meg. Szintén a parlamenti szakaszban elfogadott módosítás, hogy a kiegészítő sportfejlesztési támogatás kapcsán a támogatottak köre bővült. A kormányzat a 2014. évre benyújtott költségvetési törvényjavaslatban a sportcélú támogatások utáni adókedvezmény összegét 50,0 Mrd Ft-ra becsüli, a szabályváltozás előirányzatra gyakorolt hatása nem számottevő.

Ugyanakkor az elfogadott adócsomag vonatkozásában továbbra sem látunk olyan intézkedést, amely az NGM által várt kisadózói létszámfelfutást megalapozná. Így álláspontunk szerint az ebből várt TAO bevételkiesés arányosan kisebb lesz az NGM által tervezettnél. Összességében a fentiekben kifejtett ellentétes hatások várakozásaink szerint kiegyenlítik egymást, következésképpen a 2014. évi 358,8 Mrd Ft előirányzat teljesíthetőségénél kockázat nem jelentkezik.

Az **egyszerűsített vállalkozói adó** 2013. évi bevétele (EVA) az I-XI. havi pénzforgalmi adatok alapján várhatóan a 108,1 Mrd Ft-os az előirányzatnak megfelelően alakul, 2013. év novemberéig az előirányzat 73,5%-a (79,4 Mrd Ft) realizálódott. A bázisévi várhatótól mintegy 41,0 Mrd Ft-tal alacsonyabb 2014. évi előirányzatot az NGM az EVA adózók létszámcsökkenésével indokolja. A kisadókra történő nagyszámú átlépést az elfogadott adótörvény módosítások véleményünk szerint nem eredményezik. Így a 2014. évi 67,0 Mrd Ft-os EVA előirányzat teljesülése biztosított. Ezen felül a kisadókkal összefüggésben várt létszámnövekedés elmaradása pozitív kockázatot hordoz.

A **kisadózók tételes adójából (KATA)** 2013. év első tizenegy hónapjában az éves 74,3 Mrd Ft-os előirányzat 34%-a (25,2 Mrd Ft) folyt be a költségvetésbe, az NGM szeptemberi tájékoztatása alapján év végéig a bevétel várhatóan 31,2 Mrd Ft körül alakul, becslésünk szerint ezen a jogcímen 28,5 Mrd Ft bevétel várható.

A 2014. évi 78,0 Mrd Ft-os KATA előirányzat meghatározásánál azzal számolt a kormányzat, hogy KATÁ-t igénybe vevők száma növekszik. Ezt segíti két módosító intézkedés elfogadása is. A változás révén egyfelől pontosításra került a főállásúnak minősülő kisadózók fogalma, így egyértelművé válik, hogy mely adózó után kell megfizetni az alacsonyabb, 25 ezer Ft összegű tételes adót, az NGM becslése szerint ennek pénzforgalmi hatása 0,9-1,4 Mrd Ft-ra tehető. Másfelől a magasabb összegű nyugdíj- és táppénzellátás jogosultság megszerzése végett 2014-től lehetőség nyílik nagyobb összegű tételes adó fizetési kötelezettségre is (50 ezer Ft helyett 75 ezer Ft). Véleményünk szerint az előbbi két intézkedés nem biztosítja a bázisévi várhatónál közel 48,0-50,0 Mrd Ft-tal magasabb 2014. évi előirányzat teljesíthetőségét. Becslésünk szerint az előirányzat továbbra is -20,0-25,0 Mrd Ft kockázatot hordoz.

A **kisvállalati adóból (KIVA)** a 2013. év I-XI. hónapjában 9,5 Mrd Ft bevétel realizálódott, ami az eredeti előirányzat 7,3%-a. A 2013. évben a 130,2 Mrd Ft-os előirányzathoz képest 10,4 Mrd Ft bevétel várható ezen a jogcímen.

A KIVA 2014. évi 45,4 Mrd Ft-os – a bázisévi várhatótól négyszer magasabb összegű – előirányzat véleményünk szerint továbbra is kockázatos, mivel az eddigi pénzforgalmi adatok és adózói magatartás alapján nem látjuk indokoltak a létszám-növekedésből fakadó bevételi többlettel kapcsolatos várakozásokat. Ezen a jogcímen 2014-re az ÁSZ továbbra is 10,0 Mrd Ft-os nagyságrendű bevétel elmaradást jelez.

A hitelintézeti járadékból november végéig 12,7 Mrd Ft folyt be a költségvetésbe, amely a 2013. évi előirányzat (37,4 Mrd Ft) 33,9%-a. Az NGM becslése szerint az árfolyamgát rendszer vártnál alacsonyabb kihasználtsága 17,2 Mrd Ft bevételkiesést okozhat és ezen a mérlegsoron 20,2 Mrd Ft bevétel várható. Ugyanakkor az első tizenegy havi pénzforgalmi adatok azt mutatják, hogy a bevételkiesés az előre jelzett értéket meghaladhatja, számításaink szerint a bevétel 16,0 Mrd Ft körül alakul. A teljes költségvetés szintjén ez az összeg azonban nem jelent kockázatot, mivel a bevételkiesést a lakásépítési támogatási jogcímen megjelenő alacsonyabb kifizetés kompenzálja.

A hitelintézeti járadék 2014. évi 22,6 Mrd Ft-os előirányzatának kialakításakor 20,2 Mrd Ft-os bázissal számoltak (16,0 Mrd Ft helyett), ugyanakkor a 2014. évi adócsomag keretében bevezetésre kerülő hitelintézeti hozzájárulás összege¹⁸ nem került számszerűsítésre. Az intézkedéstől az NGM 1,0-3,0 Mrd Ft bevételi többletet vár. Így összességében a 2014. évi 22,6 Mrd Ft-os előirányzat teljesíthető.

A benyújtott költségvetéshez képest változást jelent egy, a közművezeték adó kedvezménnyel kapcsolatos módosítás. **Közműadóból** 2013. év novemberéig a 60,0 Mrd Ft-os éves előirányzat 89,3%-a (53,6 Mrd Ft) realizálódott. A feldolgozott bevallásadatok alapján szeptemberben az NGM év végéig 53,0 Mrd Ft bevételt várt ezen a jogcímen. A benyújtott költségvetési törvényjavaslat szerint a 2014. évi előirányzat a bázisévi várhatóval azonos értéken került meghatározásra. A magasabb bázis az elfogadott kedvezmény kiszélesítésével kapcsolatos módosítás hatását (-0,6 Mrd Ft) ellensúlyozza.

Az **egyéb központosított bevételek** mérlegsoron jelennek meg a költségvetési törvény 12. § (1) bekezdésében meghatározott központosított bevételek (pl. a rehabilitációs hozzájárulásból, a környezetvédelmi termékdíjakból, a különféle bírságokból, valamint a 2013. július 1-jétől bevezetett elektronikus útdíjból származó bevételek). 2013 novemberéig ezen a mérlegsoron összességében 188,2 Mrd Ft realizálódott, ami az éves 251,0 Mrd Ft-os előirányzat 75%-ának felel meg. Az előbbieken felsorolt jogcímek közül a környezetvédelmi termékdíj befizetéseknél a NAV tájékoztatása szerint éves szinten alulteljesülés mutatkozik. November végéig a 60,0 Mrd Ft-os éves előirányzat 67%-a (40,2 Mrd Ft) realizálódott, az eltérés a felhasznált termékdíj-köteles mennyiségek csökkenéséből fakad. Az előző évek adatai és az előleg fizetési szabályok alapján a környezetvédelmi termékdíjből 10,0 Mrd Ft-tal alacsonyabb bevétel várható, a 2014. évi előirányzat kialakításánál az alacsonyabb bázist az NGM figyelembe vette. Az e- útdíj 2013. évi 75,0 Mrd Ft-os előirányzatából az év végéig az eddigi adatok alapján pénzforgalomban 40,0 Mrd Ft realizálódhat, az eredményszemléletű

¹⁸ A pénzintézetek választhatják, hogy a 19%-os hitelintézeti hozzájárulás megfizetése után az általános kockázati céltartalékaikat a lehető legjobb minőségű tőkeelemek közé sorolják át. Az NGM képviselője kifejtette, hogy körülbelül 7-8 pénzintézet érintett, az általános céltartalék nagysága összesen 80 Mrd Ft (a hitelintézeti hozzájárulás összege, így elérheti akár 15 Mrd Ft-ot is (pozitív kockázat))

bevétel 60,0 Mrd Ft-ra tehető¹⁹. A 2014. évi előirányzat tervezésénél a 2013. július 1-i indulása óta eltelt időszak e-útdíjjal kapcsolatos tapasztalatait hasznosították.

3.5.2. Fogyasztási adók

A fogyasztáshoz kapcsolt adók 2013. évi várható teljesülése jelentős elmaradást mutatott az I-VIII. havi költségvetési folyamatok értékelése során, ami számottevő kockázatot jelentett a 2014. évi költségvetés bázisát illetően. Adónemenként a kockázatok változását tartalmazó 3. sz. melléklet mutatja be. Az év eleji adóváltozásokból, a rezsicsökkentésből, az őszi egészségügyi és pedagógus bérrendezésből adódó jövedelemtöbbleteknek köszönhetően, valamint az évközi adóemelés hatására a fogyasztáshoz kapcsolt adók kockázata összességében a I-XI. hónap alapján az I-VIII. havi teljesítéshez képest 55,0 Mrd Ft-tal csökkent, főként az ÁFA és a PTI vonatkozásában.

A 2014. évi **ÁFA előirányzat** teljesíthetősége esetében a kockázatok változásában a következő tényezők játszottak szerepet:

- Az ÁSZ a 2014. évi költségvetésről szóló véleményében jelezte, hogy az ÁFA 2013. évi teljesítése mintegy 250,0 Mrd Ft-tal maradhat el az előirányzattól, míg az NGM által 150,0 Mrd Ft összegű elmaradással számolt. A lakossági jövedelmek bővülésére irányuló kormányzati intézkedések (személyi jövedelemadózást érintő változások, rezsicsökkentés, devizahitelek terheinek mérséklése) fogyasztás élénkülésére gyakorolt kedvező hatása az óvatos lakossági magatartás miatt az év közepétől volt tapasztalható. A III. negyedévben a kiskereskedelmi forgalom élénkülése is arra utal, hogy a megtakarítások szerényebb növekedése mellett a fogyasztás bővülése tartósabb maradhat. Az utóbbi hónapokban a befizetések dinamikusabb növekedése és a kiutalások csökkenése eredményeként **az ÁFA 2013. évi várható teljesítésének elmaradása az előirányzattól 250,0 Mrd Ft-ról 180,0 Mrd Ft-ra mérséklődhet, amely részben pénzforgalomban, részben eredményszemléletben jelentkezik. Így a bázisoldali kockázatok 100,0 Mrd Ft-ról (180-150=) 30,0 Mrd Ft-ra csökkentek.**
- Az ÁSZ Vélemény szerint a **2014. évi 3000,1 Mrd Ft-os előirányzat tervévi** – a makropálya és a tervezés eltérő paramétereinek eltéréséből adódó – kockázata mintegy 50,0 Mrd Ft-ra tehető. A benyújtott költségvetési törvényjavaslat a tőkehúsok 27%-os ÁFA kulcsának 5%-os áfa kulcsba történő átsorolása címén 42,0 Mrd Ft pénzforgalmi ÁFA bevételi csökkenéssel számolt, az adótörvény-csomag ugyanakkor csak a **sertéshúsokra** terjesztette ki a kedvezményes ÁFA kulcsot, ami **5-6,0 Mrd Ft-tal mérsékli az adóbevételi kiesést.** Ennek megfelelően – a fentiekben részletezett – tervévi kockázat (50 Mrd Ft) **44-45,0 Mrd Ft-ra mérséklődik.**
- A pénztárgépek online bekötése halasztódik (eddig körülbelül 2200 gépet kötöttek be a 116 ezerből²⁰). A kockázatokat mintegy **30-35,0 Mrd Ft-tal növelheti** a benyújtott költségvetéshez képest.²¹

¹⁹ November közepéig mintegy 53 Mrd Ft bevétel folyt be az Állami Autópálya Kezelőhöz, abból a központi költségvetésbe november végéig 31,6 Mrd Ft-ot utaltak át, mivel a havonta befolyó összeget két hónap késéssel utalják tovább.

²⁰ Forrás: Portfólió

²¹ Amennyiben a pénztárgépek online bekötése 2014. január 1-jével megvalósul akkor a kockázatok 30-35 Mrd Ft-tal mérséklődhetnek.

- Ezen túlmenően a költségvetéshez benyújtott T/12415/948. számú módosító javaslat értelmében a 2014. évi **ÁFA bevételi előirányzatot 14,0 Mrd Ft-tal megemelték** a közösségi közlekedés támogatásának növelését szolgáló többletforrás biztosítása érdekében, amely mögött valós teljesítmény nincs, ezért az adóbevételi kockázatokat növeli.

Így összességében a 2014. évi ÁFA bevételi kockázatok (30+45+35+14=) 124,0 Mrd Ft-ra tehetők (az ÁSZ Véleményben jelzett 150,0 Mrd Ft-hoz képest).

A 2013. év elején 10-15%-kal növekedett az alkoholok adómértéke. A 2012. évben három lépcsőben emelkedett a dohánytermékek adója, melynek ugyan a 2013. évre **jövedéki adóbevétel** növelő áthúzó hatása volt, ugyanakkor az előrehozott vásárlások csökkentették az év eleji bevételt. Az elmaradást ezt követően sem sikerült behozni, sőt a dohánykiskereskedelem átalakulása rövidtávon további bevételkiesést jelentett. Így 2013. év végére az I-XI. havi pénzforgalmi adatok alapján az előirányzat korábbi becslésnél (24,0 Mrd Ft) jelentősebb, 33,0 Mrd Ft-os alulteljesülése várható. Ez a Nemzeti Dohányboltok létesítésével, hálózat kiépítésével áll összefüggésben, 2014-től ezek folyamatos működtetése már megoldott, ezért ilyen mértékű bevételkieséssel nem kell jövőre számolni.

A 2014. évi 931,9 Mrd Ft-os jövedéki adóbevételi előirányzat tervezése során a bázis oldali csökkenést figyelembe vették. Az adóbevétel alig 1%-os növekedésével számoltak a 2014. évben, az adótételek emelése nélkül. A benyújtott költségvetési törvényjavaslathoz képest az adótörvény-csomag egyes dohánytermékek forgalmazását tovább szigorította, valamint könnyítette a szőlőbor szabályozásán. Az intézkedések kihatása marginális, ezért a 2014. évi előirányzat teljesíthető.

A regisztrációs adóbevételek az év I-XI. hónapjában a várakozásokon felül alakultak, a pénzforgalmi teljesítés 102,1%, ami az éves előirányzatot is meghaladja. Év végére az előirányzat 1,5 Mrd Ft-os túlteljesülése várható.

2014-ben a gazdasági növekedés élénküléséből adódóan a gépjárműpiac bázisévinél magasabb növekedésével számolnak. A jövő évi kisebb szabályozásbeli változásnak (halottszállító autók regisztrációs adómentessége + áfa levonhatóság bevezetése) marginális a kihatása (-0,1-0,2 Mrd Ft). A 2014. évi 16,3 Mrd Ft-os regisztrációs adóbevételi előirányzat teljesíthető.

A távközlési adóbevételből az NGM szeptemberi kalkulációja szerint 2013. év végéig várhatóan az előirányzattól 3,0 Mrd Ft-tal nagyobb, 47,0 Mrd Ft realizálódhat. A jövő évi költségvetési tervezés alapját ez az összeg képezte. A növekmény háttérében a 2013. augusztus 1-től a nem magánszemély előfizetői hívószámok adómértékének, illetve az adómérték hívószámokénti felső határának emelkedése áll. Az I-XI. havi pénzforgalmi adatok alapján még az előirányzat (44,0 Mrd Ft) teljesíthetősége is kisebb kockázatot hordoz (1,0 Mrd Ft).

A 2014. évi 57,0 Mrd Ft-os távközlési adóbevételi előirányzat tervezésekor figyelembe vették a fenti jogszabályváltozás egész éves hatását, valamint a 2013. évi I-VII. hónap teljesülési adatait, de a forgalmi változással nem számoltak. Tekintettel arra, hogy a 2013. I-XI. havi adatok alapján az adóemelés ellenére is kétséges az éves előirányzat teljesülése, a 2014. évre továbbra is 3,0-5,0 Mrd Ft kockázat valószínűsíthető.

A **PTI** 2013. évi várható bevétele – az egyszeri befizetés nélkül – elmaradna az előirányzattól. A teljesülést befolyásolja a bevallások forgalmi adatainak az időarányostól való elmaradása, a pénzforgalmi szolgáltatók (kivéve Kincstár) egyszeri befizetése (75,0 Mrd Ft), valamint a 2013. augusztus 1-től életbe lépő kulcsemelés hatása. A 2013. évi I-XI. havi pénzforgalmi teljesítés az előirányzat százalékában 72,8%, jelentősen elmarad az időarányostól (91,7%). Tekintettel arra, hogy a 75,0 Mrd Ft-os egyszeri befizetést négy részletben kell teljesíteni, amiből eddig 3 részlet befizetése történt meg, az év végére az előirányzattól elmaradás 5,0 Mrd Ft-ra csökkenhet.

A 2014. évi PTI bázisalapú tervezésekor figyelembe vételre kerül a fenti jogszabályváltozás hatása, valamint a 2013. I-VII. hónap teljesülési adatai. A további években jogszabályi változással nem számolnak, ami az eltelt időszak adatai alapján a kockázatokat növeli, ugyanis a 2013. évi egyszeri befizetés átmeneti tényezőnek tekinthető. A 2014. évi 269,4 Mrd Ft-os előirányzat a 2013. évi várható értéket (264,6 Mrd Ft) alig haladja meg, az egyszeri tétel (75,0 Mrd Ft) nélkül 42%-os emelkedést mutat, bázis oldalról az I-XI. havi tényadatok alapján 5 Mrd Ft-tal alacsonyabb értékén alakulhat. A 2014. évi előirányzatnál jelzett 15-20,0 Mrd Ft-os kockázat inkább az intervallum felső határán várható.

A **biztosítási adóbevételek** teljesítésénél a 2013. év végére 1,0 Mrd Ft körüli kockázat jelentkezhethet, az első nyolc havi 0,5 Mrd Ft-tal szemben. A 2013. évi időarányos teljesítés alakulását figyelembe vették a 2014. évi előirányzat kialakításánál, illetve a bevétel teljesíthetőségére ható kockázatok körét felmérték. A biztosítási piacon jelentős fellendülés nem várható 2014-ben sem, így a bevétel – a tervezett előirányzatnak megfelelően - 28,0 Mrd Ft körül alakulhat.

3.5.3. Lakossági befizetések

2013. első tizenegy hónapjában az **SZJA** bevétel teljesülése az előirányzathoz képest 91,3% volt, ami alig marad el az időarányostól, és az elmúlt évek utolsó hónapjaira jellemző nem rendszeres bérkiáramlás növekedésével számolva, 4-5 Mrd Ft túlteljesülés valószínűsíthető. A 2013. évi SZJA bevételek kedvező alakulását több tényező befolyásolta. 2013. évre a Kormány 17,4 Mrd Ft SZJA bevétel kieséssel számolt a KATA bevezetése címén, azonban a számítottnál lényegesen kevesebb, mivel SZJA adóalany tért át a KATÁ-ra. A 2013. évi költségvetési tervezés során a túlzott deficit eljárás keretében, az EU Bizottság javaslatára a pedagógus életpályamodell bevezetését el kellett halasztani, illetve ennek megfelelően csökkenteni az adóbevételi előirányzatot. Szeptember hónaptól a versenyszféra bérkiáramlása is meghaladta a várakozásokat. A harmadik negyedévben a versenyszféra bérkiáramlása is meghaladta a várakozásokat (3,8%-4,5% az előző év azonos időszakához képest).

A benyújtott költségvetési törvényjavaslatához képest az adótörvény-csomag számos személyi jövedelemadózást érintő változást tartalmaz, amelyek alapján 1,0 Mrd Ft körüli bevételkiesés jelentkezhethet, ami a tervezési hibahatáron belül van. Így az előirányzat a módosításokat követően is feltehetően teljesíthető.

A **lakossági illetékekkel** kapcsolatos 2013. évközi jogszabályváltozás mind az öröklési, mind az ajándékozási illetékfizetési kötelezettség alól mentesíti a lakás elő-takarékossági szerződések alapján történő vagyonszerzéseket, amelynek hatása jórészt a 2014. évben várható. A 2013. évi 111,0 Mrd Ft-os illeték-bevételi előirányzat első tizenegy havi teljesülése 87,9%. Így év végére az előirányzattól 4-5,0 Mrd Ft-tal elmaradó teljesülés várható.

A 2014. évben az adónem vonatkozásában a 2013. évi bevételi elmaradás kompenzálása az átfogó népesedési törvénycsomag részeként a Kormány elé terjesztett törvényjavaslat alapján (lakásépítési kamattámogatás, szocpol.) várható. Az illetékbevételek 2014. évi 110 Mrd Ft-os előirányzatának kialakításánál az ingatlanpiaci forgalom felfutásával kizárólag a tervezett jogszabály módosítás hatásaival összefüggésben kalkuláltak (+ 5,0 Mrd Ft), amit az FHB és a GKI ingatlanpiaci jelentései, felmérései alátámasztanak. A 2014. évi illeték-bevételi előirányzat teljesíthető.

A 2013. évtől az önkormányzatok által beszedett **gépjárműadó** 60%-a a központi költségvetés bevétele. 2013. július 1-jével bizonyos adótételek tekintetében jogszabályi módosítás történt. Míg 2013. évi I-VIII. havi teljesítési adat (51,3%) elmaradt az időarányostól (66,6%), addig az első tíz havi adóbevétel (85,1%) meghaladja azt (83,3%). A novemberi teljesítés viszont a várakozásoknál szerényebb volt, ezért az első tizenegy havi teljesítés némileg az időarányos (91,7%) alatt maradt (89,4%). Így a pénzforgalmi adatok alapján 2013. év végére az előirányzat (44,1 Mrd Ft) 1 Mrd Ft körüli alulteljesülése várható. A tervezésnél a 2013. évre alulteljesüléssel számoltak, a 2014. évi előirányzatot 11,6%-kal alacsonyabb összegben (39,0 Mrd Ft) állapították meg. Így az előirányzat teljesíthetőségével kapcsolatban kockázatok továbbra sem merültek fel.

3.6. A központi költségvetés kiadásai

A központi költségvetés meghatározó közvetlen kiadási előirányzatainak megalapozottsági aránya²² az ÁSZ Véleményében foglaltakhoz képest változott, 98,8%-ra nőtt. Az ÁSZ Vélemény a Nemzeti Család és Szociálpolitikai Alap előirányzatán, a családtámogatások alcímen belül a Gyermekgondozási segély jogcímcsoport 68,7 Mrd Ft-os előirányzatából 4,0 Mrd Ft-ot a hiányos jogszabályi háttér miatt részben megalapozottnak minősítette. A hiányolt jogszabály kihirdetés előtt áll,²³ ezáltal a jogcímcsoport megalapozott.

Továbbra is részben megalapozott a jogszabályi háttér és dokumentumok, háttérszámítások hiánya miatt a szociálpolitikai menetdíj támogatás és az egyéb költségvetési kiadásokból a hulladék-közszolgáltatással kapcsolatos kiadások.

A **szociálpolitikai menetdíj támogatás**²⁴ 2013. évi 93,0 Mrd Ft-os előirányzatából 2013. I.-XI. hónapban 86,1 Mrd Ft felhasználás történt, amely az éves előirányzat 92,6%-a, amely az éves időarányos előirányzatnak megfelel.

A 2014. évre tervezett előirányzat 104,0 Mrd Ft, mely 11,8%-kal (11,0 Mrd Ft) haladja meg az előző évi előirányzatot. Az előirányzat megemelésével lehetőség nyílik a kedvezményes utazásokhoz tartozó szolgáltatói bevételkiesés magasabb szintű kompenzálására és a megfelelő színvonalú szolgáltatás-ellátás biztosítására a közúti és a vasúti személyszállító társaságok

²² A vállalkozások folyó támogatásai, a lakástámogatások, az állam által vállalt kezesség és viszontgarancia, a kormányzati rendkívüli kiadások, a garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz és a nemzetközi elszámolások kiadásainak előirányzatai az ÁSZ Vélemény alapján megalapozottak, számításokkal alátámasztottak.

²³ Az egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról szóló T/13049. számú törvényjavaslat az OGY elfogadta, aláírásra vár.

²⁴ A személyszállítási közszolgáltatások kereteiben az állam által jogszabályban biztosított utazási kedvezmények igénybevételehez nyújtott állami támogatás forrása.

penzügyi egyensúlyának erősítésén keresztül.²⁵ Az ÁSZ Vélemény a szociálpolitikai menetdíj támogatás előirányzatát a hiányos jogszabályi háttér miatt részben megalapozottnak minősítette. A jogszabály továbbra sem készült el.

Az **egyéb költségvetési kiadások** 2013. december 31-ére várható teljesítés²⁶ 16,4 Mrd Ft, mely a tervezett előirányzatot 0,6%-kal haladja meg.

A 2014. évre egyéb költségvetési kiadások címre tervezett előirányzat 23,5 Mrd Ft, mely az előző évi előirányzatot 35,1%-kal, és a 2013. évi várható teljesítést 43,3%-kal haladja meg. Az ÁSZ Vélemény az egyéb költségvetési kiadások előirányzatán, az új előirányzatként megjelenő hulladék-közszolgáltatással kapcsolatos kiadásokat (5,0 Mrd Ft) háttérszámítások hiányában részben megalapozottnak minősítette. Az új előirányzat kialakítását dokumentáló számítások továbbra sem állnak rendelkezésre.

3.7. Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei és kiadásai

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei esetében a módosított 2013. évi előirányzathoz viszonyítva az I-XI. havi teljesítés 114,0% volt, ezen belül a költségvetési szerveké 142,9%, míg a Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatoké 93,2% volt. Ugyanezen időszakokra vonatkozóan a kiadások estében a teljesülés 103,0% volt, amelyen belül a költségvetési szerveké 111,7%, míg a Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatoké 92,9% volt.

A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok körében a 2013. év első tizenegy hónapjában az uniós előirányzatokból 1381,5 Mrd Ft kiadás teljesült, amely 388,0 Mrd Ft-tal haladta meg a 2012. évi azonos időszak kiadásainak összegét. A növekedéshez leginkább a strukturális kiadások járultak hozzá, amelynek döntő részét (1208,8 Mrd Ft-ot) a NSRK programjai tették ki (1153,8 Mrd Ft összegben).

A T/12415/963 számon benyújtott módosító javaslat értelmében a Fejezetek (BIR, Ügyészség, KIM, ME, VM, BM, NGM, NAV, NFM, KüM, EMMI) kiadásai 3,8 Mrd Ft összeggel nőttek. Egyúttal az EMMI-nél 1,8 Mrd Ft bevételi többlet jelenik meg. A módosítások egyenlegre gyakorolt hatása -2,0 Mrd Ft.

3.8. Adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások

A XLI. A központi költségvetés katamelszámolásai, tökeviszátérülései, az adósság- és követeléskezelés költségei fejezet 2013. évi kiadásából a Devizában fennálló adósság és követelések kamatkiadásai cím 377,0 Mrd Ft-os éves előirányzatából az első tizenegy hónapban 322,9 Mrd Ft teljesült, az előirányzat 85,6%-a. A Forintban fennálló adósság és követelések kamatkiadásai címhez kapcsolódó kiadások éves előirányzata 860,1 Mrd Ft-ot tesz ki, melyből 834,7 Mrd Ft, az előirányzat 97,0%-a teljesült a XI. hó végéig. Az adósság- és követeléskezelés egyéb kiadásai az előirányzatot jóval meghaladták (elérték a 65,1 Mrd Ft-ot, a módosított 15,1 Mrd Ft-os előirányzat mintegy négyszeresét). A növekedés hátterében elsősorban a Jutalékok és egyéb költségek közt a tranzakciós illetékekkel kapcsolatos kiadások állnak.

²⁵ Forrás: a költségvetési törvényjavaslat általános indokolása 2.3 pont

²⁶ Forrás: NGM

A kamatbevételek mind a forintban, mind a devizában fennálló adósság esetében meghaladták az éves előirányzatot a XI. hó végén. A forintadóssághoz kapcsolódó kamatok 83,7 Mrd Ft-ot értek el, az éves előirányzat 91,8%-át, a devizaadóssághoz kapcsolódóan azonban elérték a 6,6 Mrd Ft-ot, amely az előirányzat több mint háromszorosának felel meg. A KESZ kamata 2013. november végére 23,7 Mrd Ft-ra növekedett, így a XI. hó végére a forint- és a devizaadóssághoz kapcsolódó bevételek összege elérte az éves előirányzat (93,2 Mrd Ft) 122,3%-át, a 114,0 Mrd Ft-ot.

Az Adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet 2014. évi főösszegeit és egyenlegét a módosítások nem érintették.

3.9. Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások

Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek 116,0 Mrd Ft-os előirányzatából I-XI. hónapban 179,5 Mrd Ft folyt be a központi költségvetésbe, amely az előirányzat 154,8%-ának felel meg. A túlteljesülés a novemberi frekvencia használati-jogosultság befizetéséből származik. Az Országgyűlés által elfogadott módosítás alapján az MFB Zrt. tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos kifizetések összege és az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek egyaránt 10,0 Mrd Ft-tal nőttek. A benyújtott költségvetési törvényjavaslatához képest, így az állami vagyonnal és a Nemzeti Földalappal kapcsolatos 2014. évi bevételi és kiadási előirányzatok nem változtak.

Az ÁSZ Véleményében a 2014. év tervezett bevételi kapcsán részben megalapozottnak minősítettük a Frekvencia használati jog értékéből származó 120,0 Mrd Ft-os összeget. Az összeget alátámasztó dokumentum, háttérszámítás továbbra sem áll az ÁSZ rendelkezésére, ugyanakkor az előirányzatot továbbra is teljesíthetőnek értékeljük, tekintettel az ilyen jellegű befizetések mögött álló stabil szerződéses háttérre.

3.10. Hozzájárulás az EU költségvetéséhez és egyéb uniós bevételek

A 2013. évi költségvetésben a XIX. Uniós fejlesztések fejezetben megjelenő Nemzeti Stratégiai Referencia Keret (NSRK) módosított kiadási előirányzatának (amely a bevételeket és a támogatásokat tartalmazza) összege 1354,4 Mrd Ft. 2013. november végéig az NSRK-ból 1381,5 Mrd Ft kiadás teljesült, amely a teljes éves előirányzat 102,0%-a. A tervek szerint az NSRK forrásaiból december végéig akár 1509,6 Mrd Ft kifizetése valósulhat meg, amely a tervezett 2013. évi kiadás 111,4%-a.

November végéig a Svájci Alap támogatásából az éves kiadási előirányzat 25,6%-a (3481,4 M Ft), az EGT és Norvég Alap kiadásaiból pedig mindössze az előirányzat 5,5%-a teljesült (238,9 M Ft összegben).

A XII. Vidékfejlesztési Minisztérium fejezet uniós előirányzatai közül az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programnál (ÚMVP) megtervezett éves kiadási keret (217,6 Mrd Ft) 73,8%-át, 160,6 Mrd Ft-ot használták fel 2013. november végéig. A Halászati Operatív Program (HOP) 2013. évi kiadási előirányzatának (2512,8 M Ft) 75,7%-át, azaz 1901,9 M Ft-ot használták fel.

Az Uniós programok kiegészítő támogatásánál jelentkező kiadások (20/4/6-11. cím) éves kiadási előirányzatát a kiadások november végén 8,9%-kal, 736,0 M Ft-tal haladták meg, így 8988,8 M Ft-ban teljesültek.

A 2014. évi költségvetésben a fejezeteket módosítások nem érintették.

A XLII. fejezet Hozzájárulás az EU költségvetéséhez során szereplő kiadási előirányzat 276,9 Mrd Ft-os éves összegénél december végéig kevesebb kiadás teljesülhet. November végén a befizetés már meghaladta az előirányzatot mintegy fél százalékkal, 278,8 Mrd Ft befizetése történt meg. Tekintve, hogy Magyarország a novemberi befizetéssel meghaladta a tervezett előirányzatot, decemberben a túlfizetés kompenzálására kerül majd sor, valamint az egyéb korrekciók alapján is várhatóan csökken az éves teljesítés. A megtakarítás hozzávetőlegesen 4,0 Mrd Ft lehet.

A módosítások következtében kockázat nem jelentkezik.

3.11. Központi tartalékok

A 2014. évi központi költségvetési törvényjavaslat összesen 296,2 Mrd Ft összegben tartalmaz központi tartalék előirányzatot – RKI módosítással számolva 289,2 Mrd Ft -, melyből a céltartalékok összege 76,2 Mrd Ft. A központi tartalékokat – az RKI kivételével²⁷ – a módosítások nem érintették, így az ÁSZ véleményében leírtak, amely alapján az Országvédelmi Alapot részben megalapozottnak minősítettük, továbbra is fenn állnak. Nem áll rendelkezésünkre arra vonatkozó dokumentum, hogy az előirányzat kialakítása során milyen jellegű és mértékű kockázatokkal számoltak.

3.12. A helyi önkormányzatok támogatásai

A 2013. évtől a helyi önkormányzatok által korábban ellátott feladatok jelentős részét az állam átvette. A helyi önkormányzatok számára 2013. I-XI. hónapban 558,8 Mrd Ft állami támogatást utaltak ki, amely 369,3 Mrd Ft-tal marad el az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérést elsősorban az okozta, hogy a helyi önkormányzatok ez évi feladataihoz a 2013. évi hatályos költségvetési törvény 643,3 Mrd Ft támogatást biztosít, amely a 2012. évi támogatásnak mindössze 61,7%-a.

A korábban kialakított előirányzatok szerinti összehasonlítás az előző év azonos időszakával a szerkezeti, finanszírozási, a feladat és egyéb változások miatt nem lehetséges.

A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatására 464,0 Mrd Ft kifizetés történt, amelyen belül a helyi önkormányzatok működésének általános támogatására 107,4 Mrd Ft, a települési önkormányzatok egyes köznevelési és gyermekétkeztetési feladatainak támogatására 152,8 Mrd Ft, a települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatására 177,5 Mrd Ft, valamint a települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatására 26,3 Mrd Ft, továbbá a többcélú kistérségi társulások megszűnésével összefüggő – az I. félévre jutó időarányos – előirányzat különbségek székhely önkormányzathoz rendelése miatt 80,9 M Ft korrekció történt. A helyi önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok címen ez év I-XI. hónapban 33,0 Mrd Ft, a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatására összesen 22,5 Mrd Ft, a címzett és céltámogatások előirányzaton 34,9 M Ft, továbbá a vis maior támogatás előirányzaton 4,2 Mrd Ft kifizetés történt.

Az év közben keletkezett, új jogcímenek a következő teljesítések történtek: a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2013. évi kompenzációjára 13,3 Mrd Ft, a fővárosi közösségi

²⁷ A T/12415/945. számú számvevőszéki és költségvetési bizottsági módosító javaslat az RKI előirányzatát 7,0 Mrd Ft-tal csökkenti, mely továbbra is megfelel az Áht. 21. § (2) bekezdésének.

közlekedés rendkívüli támogatására 14,0 Mrd Ft, valamint további, egyszeri kiutalásként egyes önkormányzati és egyéb támogatásokra összesen 7,6 Mrd Ft. Ezek teljesülése egyrészt belső átcsoportosítással, másrészt fejezetek közötti átcsoportosítással történt. Az új előirányzatok közül jelentős, mintegy 3,5 Mrd Ft maradvány a bérkompenzációra biztosított előirányzatnál várható.

A támogatás az önkormányzati adósságok törlesztéséhez kiadási előirányzaton a 2013. I-XI. havi időszakban nettó 33,9 Mrd Ft kifizetés történt. Az 5000 fő alatti települések adósságkonszolidációja kapcsán 2012. december végén az önkormányzati konszolidáció tételeinek utalásakor technikai hiba következtében 2,3 Mrd Ft kétszer került kiutalásra, így az első utalás összege ez év januárban visszautalásra került a központi költségvetésbe. Ez év május hónapjában konszolidálásra került az 5000 fő alatti települések azon köre, amelyről a Kormány az 1674/2012. (XII. 28.) határozatában, valamint az átvállalás mértékéről az 1172/2013. (IV. 5.) határozatában döntés született. Egy 2012. december 12-én adósságrendezés alatt álló, azóta lezárult önkormányzat konszolidációjára is sor került. E két kiadási tétel 10,0 Mrd Ft, illetve 9,0 Mrd Ft értékben valósult meg. Mindezekon felül az 5000 fő feletti települések adósságkonszolidációjára június hónapban összesen 25,3 Mrd Ft kifizetés történt. Június hónapban az 5000 fő feletti önkormányzatok 250 M Ft alatti ügyleteinek konszolidációjához kapcsolódóan 25,3 Mrd Ft támogatás került kiutalásra az önkormányzatok hitelezői részére. Ebből 1,6 Mrd Ft csak júliusban került jóváírásra az önkormányzatok számláin, valamint júliusban két olyan 5000 fő alatti önkormányzat adósságkonszolidációjára is sor került, amelyek 2012. december 12-én adósságrendezési eljárás alatt álltak, és az eljárást 2013-ban zárták le. E két önkormányzat hitelezői számára 49,3 M Ft összegű támogatást, továbbá egy önkormányzat számára az adósságrendezési eljárás lezárásakor 46,6 M Ft-ot utaltak ki.

A helyi önkormányzatok támogatásai fejezet kiadásai a módosítások következtében 12,3 Mrd Ft-tal nőttek a benyújtott törvényjavaslatban megjelent kiadásokhoz képest, így a főösszeg 715,9 Mrd Ft-ra változott.

3.13. A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai

A TB alapjainak 2014. évi bevételei és kiadásai vonatkozásában az ÁSZ Véleményben foglaltak változatlanok. Az időközben elfogadott társadalombiztosítási és adótörvények az előirányzatok teljesíthetőségét nem módosították, továbbá a 2013. évi egészség- és nyugdíjbiztosítási kiadások és bevételek pénzforgalmi adatai megalapozzák a 2014. évre tervezett előirányzatokat. A főösszegek és az egyenleg nem változtak.

Az OGY T/12792. számon november 18-án elfogadta azt az adóváltozásokat tartalmazó törvénycsomagot, amelynek része a családi kedvezmény egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási járulék terhére történő érvényesítése. A T/13049. számon beterjesztett, a gyermekgondozási ellátások átalakítására és a szociális hozzájárulási adó kedvezményekre vonatkozó törvényjavaslat kihirdetés előtt áll, így az ellátások igénybevételéhez 2014. január 1-jétől szükséges törvényi szabályozások időben rendelkezésre állnak. A törvénymódosításokkal kiterjesztett ellátások költségvetési kihatása az eredetileg tervezett keretek között maradt, az NGM ezeket háttérszámításokkal alátámasztotta.

A TB Alapok 2013. I-XI. havi bevételei 96,9%-on, kiadásai 95,8%-on teljesültek, egyenlegük 51,4 Mrd Ft többlet, amiből a Ny. Alap 37,7 Mrd Ft-tal, míg az E. Alap 13,7 Mrd Ft-tal részsedett.

A TB Alapok 2013. évi törvényi összevont kiadási és bevételi előirányzata 4651,6 Mrd Ft, tervezett egyenlege 0. A bevételek év végére – a 2013. I-XI. havi tendenciák alapján – várhatóan 267,9 Mrd Ft-tal haladják meg az eredeti előirányzatot, és a kiadási és a bevételi főösszegek elérik a 4919,5 Mrd Ft-ot. Az ellátásokra fordított kiadások együttesen mintegy 56,1 Mrd Ft-tal túlteljesülnek, a várható összegük 4707,7 Mrd Ft. Az Ny. Alapnál október végéig felhalmozódott többletből az Alap novemberben befizetett a költségvetésbe 158,5 Mrd Ft-ot a 2013.évi CXLIV. tv. 4. §-a alapján. Év végén az Alap nullszaldós egyenlege feletti bevételi többletet – várhatóan 50-53 Mrd Ft-ot – a Kvtv. 28. § (2) bekezdése alapján visszautal a központi költségvetés részére. Az E. Alap kiadási előirányzatát novemberben 54,4 Mrd Ft-tal megemelték – kormány, illetve miniszteri hatáskörben – és ezzel az Alap többletbevétele teljes egészében egészségügyi ellátásokra kerül felhasználásra.

A szufficit oka döntően a szociális hozzájárulási adó és az EHO magasabb szinten történő teljesülése, ami egyrészt az egyenlegcél betartására irányuló 2013. évközi intézkedések eredménye, másrészt annak, hogy a vállalkozók a tervezettnél alacsonyabb arányban választották a KATÁ-t, KIVÁ-t.

A TB Alapok 2014. évi előirányzatait a módosítások nem érintették. Az ÁSZ Véleményben hiányolt jogszabályokkal való megalapozottságot – a családi adókedvezmény járulékok terhére való érvényesítésének lehetőségével, valamint a gyermekgondozási díj szélesebb körben történő igénybevételeivel összefüggésben – kialakították.

3.14. Az elkülönített állami pénzalapok

Az Országgyűlés 2013 októberében az ELKA körét 135,5 Mrd Ft kiadási, bevételi és támogatási Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapjának²⁸ (SZHIA) előirányzatával kibővítette. A 135,5 Mrd Ft támogatásból 100,0 Mrd Ft az NFM fejezet 20/41 Vagyoni hozzájárulás soráról kerül átcsoportosításra, ugyanakkor a fennmaradó 35,5 Mrd Ft a 2013. évi költségvetési hiányt növeli. Az NGM írásbeli tájékoztatása szerint 2014-re a SZHIA kiadási és bevételi előirányzata 0 Mrd Ft.

2013. november végén az ELKA egyenlege 69,1 Mrd Ft többlet. A bevételek (414,0 Mrd Ft) az időarányost 2,1%-kal haladták meg, míg a kiadások (344,9 Mrd Ft) 14,8%-kal maradtak el az időarányostól, amelynek elsősorban a Nemzeti Foglalkoztatási Alapon belül a közfoglalkoztatási Startmunka-programok idényjellegű beindítása, finanszírozása az oka.

Az ELKA 2013. évi törvényi összevont bevételi előirányzata 431,4 Mrd Ft, ami évközben mintegy 10,0 Mrd Ft-tal nőtt. A kiadási előirányzat 438,7 Mrd Ft volt, ami szintén 10,0 Mrd Ft-tal nőtt, a tervezett egyenleg változatlanul 7,4 Mrd Ft hiány.

A SZHIA előirányzatainak figyelembe vételével az ELKA 2013. év végére várható bevétele 598,1 Mrd Ft, a kiadása 584,8 Mrd Ft lesz és így az egyenleg 13,3 Mrd Ft többletre változhat.

Az ELKA 2014. évi költségvetési törvényjavaslat szerinti bevétele 438,0 Mrd Ft, kiadása 461,4 Mrd Ft, hiánya 23,4 Mrd Ft. Az elfogadott módosítás a Bethlen Gábor Alap 11,6 Mrd Ft támogatását, valamint kiadásait és bevételeit 0,5 Mrd Ft-tal mérsékli (átcsoportosítja a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetéhez a „Határtalanul” programra). Az ELKA egyenlege változatlan (-23,4 Mrd Ft), bevétele 437,6 Mrd Ft-ra, a kiadása 460,9 Mrd Ft-ra módosul.

²⁸ A Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapjáról szóló 2013. évi CLVI. törvény, kihirdetve 2013. X.17.

**A főbb makrogazdasági mutatószámok alakulása
a 2014. évi költségvetési tervezés időszakában
(összehasonlítva a KP makro-pályájával)**

	2013	2014	2013	2014
	szeptemberi prognózis		KP prognózis	
Gazdasági fejlődés				
GDP	0,9	2,0	0,7	1,9
GDP belföldi felhasználása	0,5	2,1	0,0	1,1
ebből:				
Háztartások fogyasztása	0,1	1,5	-0,3	1,3
ebből: Fogyasztási kiadás	0,6	1,8	0,1	1,8
Természetbeni társadalmi juttatás	-1,8	0,0	-1,8	-0,5
Közösségi fogyasztás	0,0	0,0	0,3	-1,0
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	0,2	5,9	-0,2	1,3
Külkereskedelmi forgalom (árúk és szolg.)				
Export	4,5	5,8	3,3	5,8
Import	4,5	6,2	2,7	5,2
GDP	29 203	30 629	29 482	31 052
Vásárolt fogyasztás	13 922	14 547	13 971	14 702
Életszínvonal mutatók				
Bruttó bér-és keresettömeg*	3,6	4,8	3,0	7,4
Bruttó átlagkereset	3,5	4,4	3,3	6,9
Nettó átlagkereset	5,8	4,4	5,6	7,0
Egy keresőre jutó nettó reálbér	3,8	2,0	2,3	3,7
Egy főre jutó rendszeres reáljövedelem	3,5	2,4	1,7	2,2
Vásárolt fogyasztás növekedése folyó áron	2,8	4,5	3,2	5,2
Foglalkoztatottak száma	1,3	0,8	0,5	0,8
Alkalmazottak száma	0,1	0,4	-0,2	0,4
ebből: verseny- és non-profit szféra	-0,8	0,6	-0,7	0,6
ebből: közszféra	2,5	0,0	0,9	0,0
Fogyasztói árszínvonal változása, évi átlag, %	1,9	2,4	3,1	3,2
HUF/EUR árfolyam, éves átlag	296,6	296,9	293,1	293,1
HUF/USD árfolyam, éves átlag	225,3	225,0	222,6	222,6
HUF/CHF árfolyam, éves átlag	240,7	240,6	240,4	240,4
Brent olaj ára, dollár/hordó, éves átlag	108,2	104,0	110,8	103,6
Kamat várakozások (Reuters)	4,5	3,8	5,0	4,9

Forrás: NGM

2. sz. melléklet

A hazai és a nemzetközi intézmények makrogazdasági mutatószámokra vonatkozó előrejelzései

(%)

Megnevezés	MNB		Századvég***		GKI		EU		OECD		IMF	
	2013.09.26		2013.11.25		2013.11.25		2013.11.05		2013.11.19		2013.10.08	
	2013. év	2014. év	2013. év	2014. év	2013. év	2014. év	2013. év	2014. év	2013. év	2014. év	2013. év	2014. év
GDP	0,7	2,1	1,0	2,2	1,0	1,3	0,7	1,8	1,2	2,0	0,2	1,3
Belföldi felhasználás	0,3	2,1			1,3	2,0						
Háztartások fogyasztása					0,5	1,5	0,5	1,2	0,5	1,4		
ebből: Házt. fogy. kiadása	0,4	1,2										
Közösségi fogyasztás					0,0	0,5	0,8	1,5				
ebből: Közösségi fogy. kiadás												
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-1,3	7,8			2,0	2,0	-0,4	3,8	0,0	1,1		
Export	3,4	5,3			3**	5**	3,7	5,3	3,9	5,2		
Import	3,3	5,6			3,5**	6**	3,7	5,5	4,6	4,5		
Infláció	2,0	2,4	1,6	2,7	1,8	2,1	2,1	2,2	1,9	2,1	2,3	3,0
Egy keresőre jutó reálbér*	1,1	1,0			2,0	2,0						
Munkanélküliségi ráta			10,5	10,4	10,8	10,7	11	10,4	10,4	10,1	11,3	11,1
Bruttó átlagkereset	3,3	4,5			3,5	4,5						
Nettó átlagkereset					4,0	4,5						
Foglalkoztatottak szám	0,8	0,8			1,0	1,0	0,1	0,8				
Bruttó adósságráta					79-80	78,5-79,5	80,7	79,9	77,8	77,8		
ÁHT ESA hiány a GDP %-ában	-2,6	-2,9	-2,4	-2,8	-2,8	-2,9	-2,9	-3,0	-2,7	-2,9		
Folyó fiz. m. egyenleg GDP %-ában	3,4	3,3			4,6	4,6	3,0	2,7	1,8	2,1	2,2	2,0

Megjegyzések:

*/ MNB: lakossági reáljövedelem

**/ Áruforgalom folyóáron, euróban.

***/A Századvég szeptemberi prognózisához képest magasabb növekedést jelez, ugyanakkor nem részletezi felhasználói oldalon a növekedés komponenseit.

Az életszínvonal mutatókra és a folyó fizetési mérlegre sem ad előrejelzést.

Forrás: Intézményi honlap

A 2014. évi költségvetés bázisoldali kockázatainak változása

Megnevezés	2013. évi			
	I-VIII. hó alapján előir. kockázata	hó az telj. kockázata	I-XI. hó alapján előir. kockázata	Kockázat változása (I-VIII.hó)-(I-XI. hó)
GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK BEFIZETÉSEI	-286,7		-300,6	13,9
Társasági adó	19,4		15	4,4
Hitelintézeti járadék	-17,2		-21,4	4,2
Cégautóadó	-4,5		-4,5	0
Energiaellátók jövedelemadója	-19		-19	0
Egyszerűsített vállalkozási adó	0		0	0
Energia adó	-1		-0,5	-0,5
Környezetterhelési díj	-2		-0,6	-1,4
Bányajáradék	-30		-30	0
Játékadó	-17		-16	-1
Egyéb befizetések	-11,5		-13	1,5
Egyéb központosított bevételek	-35		-38	3
Pénzügyi szervezetek különadója	-4		-5	1
Egyes ágazatokat terhelő különadó	5		4	1
Kisadózók tételes adója	-43,1		-45,8	2,7
Kisvállalati adó	-119,8		-119,8	0
Közműadó	-7		-6	-1
FOGYASZTÁSHOZ KAPCSOLT ADÓK	-276,9		-221,9	-55
Általános forgalmi adó	-250		-180	-70
Jövedéki adó	-24		-33	9
Regisztrációs adó	0,6		1,1	-0,5
Távközlési adó	-3,0		-4	1
Pénzügyi tranzakciós illeték	0		-5	5
Biztosítási adó	-0,5		-1	0,5
LAKOSSÁG BEFIZETÉSEI	-7		-1	-6
Személyi jövedelemadó	1		4,5	-3,5
Adóbefizetések				0
Illetékbecfizetések	-6		-4,5	-1,5
Gépjárműadó	-2		-1	-1
Kockázatok összesen:	-570,6		-523,5	-47,1

4. sz. melléklet

Az Országvédelmi Alap és a hiánycélt befolyásoló tényezők 2013. évi alakulása

1. Országvédelmi Alap 2013. évi előirányzat összege	400 Mrd Ft
2. 2013. évi CXLIV. tv. által elrendelt előirányzat csökkenés	-84 Mrd Ft
3. Fennmaradó összeg (1.-2.)	316 Mrd Ft
4. ÁSZ Véleményben jelzett kockázat	- 570,6 Mrd Ft
5. Zárószavazás előtti támogató elemzésben jelzett kockázat	- 523,5 Mrd Ft
ebből KATA, KIVA kockázat, amely a TB alapok bevételeinél jelenik meg	-166 Mrd Ft
6. Fennmaradó 2013. évi adóbevételi kockázat	- 357,5 Mrd Ft
7. Frekvenciahasználati-jogosultság értékesítéséből származó, az előirányzatban nem szereplő bevétel (az előirányzat nem számolt vele)	70 Mrd Ft
8. 2013. évi kockázat	- 287,5 Mrd Ft

5. sz. melléklet

Az adótörvénnyel és a költségvetési törvényjavaslattal összefüggő módosítók költségvetési kihatásai (2014.év)

Megnevezés	Mrd Ft			
	ESA		Pénzforgalmi	
Az élő- és a félsertés ÁFA 27%-ról 5%-ra történő csökkentése.	0,6	0,6	5,6	6,6
A 19%-os hitelintézeti hozzájárulás bevezetése.	1	3	1	3
A főállású KATÁ-t igénybe vevők 75 e Ft-os tételes adót választhatnak a magasabb tb ellátás végett	1	1,5	0,9	1,4
A közmű-vezetékadó kedvezmény bővítése.	-0,56	-0,56	-0,56	-0,56
Nemzet Művésze-díj, valamint a vele járó életjáradék adómentessége.	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Ingatlan-bérbeadásnál a 14%-os eho költségként való elszámolásának lehetősége.	-1	-1	-1	-1
Halottszállító autók regisztrációs adómentességének bevezetése.	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2
Összes adótörvény módosítás kihatása	0,8	3,2	5,7	9,1
T/12415/948. sz. módosító javaslat	-14	-14	-14	-14
Módosítás összegzett hatása	-13,2	-10,8	-8,3	-4,9
Forrás: NGM				

A 2014. évi kockázatok változása
(benyújtott - zárószavazás előtti költségvetési tv. jav.)

Mrd Ft

Megnevezés	ÁSZ Vélemény	KT támogató vélemény zárószavazás előtt	Változás
	szeptember	november-december	(nov-dec.)-(szept.)
ÁFA	150	124**	-26
PTI	15-20	20	0-5
Távközlési adó	3-5	5	0-2
KATA*	20-25	18,5-23,5	1-1,5
KIVA*	10<	10<	
Kockázatok összesen	168-175	149	-(19-26)

ÁSZ becslés

*A teljes költségvetés szintjén nem jelent kockázatot (a létszámfelfutás elmaradása esetén a TAO, EVA, SZJA, és Szochó.) bevételek nőnek, ezért az összesen sorba nem számítottuk bele.

** Amennyiben a pénztárgépek online bekötése 2014. január 1-jével megvalósul, akkor a kockázatok 30-35 Mrd Ft-tal mérsékelhetők.